T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

İZMİR GAZİEMİR BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

İZMİR GAZİEMİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**1**
İZMİR GAZİEMİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	**59**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İZMİR GAZİEMİR BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 12
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 33
9. EKLER 53

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirket Bilgileri 3
Tablo 2: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri 3
Tablo 3: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri 4
Tablo 4: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar (TL) 5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar (TL) 5
Tablo 6: Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıkların Müdürlük Bazında Tablosu 16
Tablo 7: Mali Tablolarda Yer Almayan Taşınmazların Listesi 25
Tablo 8: Belediye Tarafından Başka Kurumlara Tahsisi Yapılan Taşınmazlar..... 28
Tablo 9: Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Listesi 29
Tablo 10: Süresi Dolan ve Hükümsüz Hale Gelen Kesin Teminat Mektupları (TL)..... 34

www.balioglu.net

KISALTMALAR

A.Ş.: Anonim Şirketi

DPB: Devlet Personel Başkanlığı

EKPSS: Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı

EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

İZSU: İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

KDV: Katma Değer Vergisi

KM: Kat Mülkiyeti

LTD. ŞTİ.: Limited Şirketi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

TL: Türk Lirası

TSM: Tapu Sicil Müdürlüğü

TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

YSK: Yüksek Seçim Kurulu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taksitlendirilen Borçların Mevzuatına Uygun Hesaplarda İzlenmemesi

2. Belediye Tarafından Ödenen ve İndirim Konusu Olmayan Katma Değer Vergilerinin İndirim Konusu Yapılması

3. Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıkların Muhasebeye Yansıtılmaması

4. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Geçici Kabulü Yapılmasına Rağmen İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılması Gereken Giderlerin Bulunması

5. Kıdem Tazminatı Karşılıklarıyla İlgili Muhasebe Kayıtlarının Mevcut Durumu Yansıtmaması

6. Sosyal Güvenlik Kurumu Ek Karşılık Primlerinin Tahakkuk Kaydının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

www.balioglu.net

7. Kurum Taşınırları İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Kaydedilmemesi

8. Bir Yıldan Uzun Vadeli Olarak Alınan Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

9. Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

10. Kurumun Bazı Taşınmazlarının Mali Tablolarında Yer Almaması

11. Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

12. Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

13. 15 Aralık 2017 - 14 Ocak 2018 Dönemine Ait İşçi Ücretlerinin 2017 Yılının Aralık Ayına Ait Kısmının 2018 Yılının Ocak Ayında Giderleştirilmesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kesin ve Ek Kesin Teminatların İadesi ve Saklanması ile İlgili Olarak Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması

2. Kiraya Verilen Taşınmazların Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında İzlenmemesi

3. Banka Hesapları Arasındaki Aktarmalarda Diğer Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

4. Kiralanan Taşınmazlara Yapılan Kira Ödemelerine İlişkin İş ve İşlemlerin Mevzuata Aykırı Şekilde Muhasebe Kayıtlarına Alınması

5. Taahhüt Hesaplarına Eksik Kayıt Yapılması

6. Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Düzenlenen Asgari Nitelikleri Taşımayan Personel Çalıştırılması

7. Gecekondu Fonu Oluşturulmaması

8. Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'ndeki Usule Aykırı Periyodik Kontrol Ücreti Belirlenmesi

9. Belediyeye Ait Taşınmazların Mevzuatta Öngörülmediği Halde Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

10. Araç Kiralamalarında İlgili Usul ve Esaslara Uyulmaması

11. 320-Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Gaziemir Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

İlçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyeleri bazı mahalli müşterek nitelikteki hizmetleri sunmakla beraber, ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Buna göre, ilçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: imar; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapmak veya yaptırmak. Bunlar dışında belediyeler gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler yönetmelik çıkarmaya, emir vermeye, belediye yasakları koymaya ve uygulamaya ve kanunlarda verilen cezaları uygulamaya yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevi kapsamındadır.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda 6771 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle beraber yürütme yetkisi ve görevinin Cumhurbaşkanı tarafından kullanılması kararlaştırılmış, böylece

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi uygulamaya geçmiştir. Bu değişikliğin mahalli idareler ve dolayısıyla belediyeler üzerinde önemli etkileri olmuştur. Aynı kanunla Anayasa'nın 123'üncü maddesinde yapılan değişiklikle kamu tüzel kişiliklerinin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle kurulabilmesi kabul edilmiş, Anayasanın 127'nci maddesinde yapılan değişiklikle de mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında birlik kurabilmeleri Cumhurbaşkanının iznine tabi kılınmıştır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 100'üncü maddesiyle, daha önce İçişleri Bakanlığı bünyesinde yer alan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanmıştır. Bununla beraber, Anayasa'nın 127'nci maddesi, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 798'inci, 5393 sayılı Kanun'un 10, 45, 46 ve 47'nci maddeleriyle İçişleri Bakanlığının belediyeler ile ilgili vesayet yetkisi halen devam etmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

www.balioglu.net

Belediye teşkilâtı, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak Yazı İşleri, Malî Hizmetler, Fen İşleri, İmar ve Şehircilik, Temizlik İşleri ve Zabıta başta olmak üzere ilçenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak oluşturulan ve aşağıda belirtilen hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla gerçekleştirilmektedir.

Gaziemir Belediyesindeki tüm kadrolara atama yetkisi, kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterler çerçevesinde belediye başkanına aittir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001 - 200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001 - 500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları

Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. Belediyede istihdam edilen 223 personelin 34'ü müdür, 10'u şef, 151'i memur, 7'si işçi ve 21'i ise sözleşmeli personel olarak çalışmaktadır. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre 11 kişi artış göstermiştir.

Gaziemir Belediyesinin kurduğu veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirket Bilgileri

Adı	Sermaye Taahhüdü	Ödenmiş Sermaye	Hisse Oranı
Sar-Bel Sarnıç İmar Teknik Turizm Eğitim Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	22.000.000,00 TL	Tamamı Ödenmiş	% 100
Gazi-Bel Gaziemir İmar Teknik Turizm Eğitim Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	5.700.000,00 TL		

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, performans esaslı bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Tablo 2: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	2016 Yılı (TL) (A)	2017 Yılı (TL) (B)	2018 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı {D=(C-B)/B}
Personel Giderleri	15.297.778,74	16.801.464,83	19.178.994,24	% 14,15
SGK Devlet Prim Giderleri	2.038.515,99	2.170.329,91	2.310.955,71	% 6,48
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	54.244.672,13	63.542.047,18	73.069.278,03	% 14,99
Faiz Giderleri	2.114.073,22	1.773.754,05	1.680.524,61	- % 5,25
Cari Transferler	1.457.813,63	2.941.824,90	2.348.457,41	-% 20,17
Sermaye Giderleri	1.605.558,00	5.146.385,55	4.900.122,18	-% 4,78
Sermaye Transferleri	500.000,00	0	1.500.000,00	-
Bütçe Gider Toplamı	**77.258.411,71**	**92.375.806,42**	**104.988.332,18**	**% 13,65**

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 2'de de gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 2018 yılı için 104.988.332,18 TL'dir. Giderler, 2017 yılı ile karşılaştırıldığında % 13,65 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; oransal anlamda en yüksek artışların % 14,99 ile Mal ve Hizmet Alım Giderleri kalemi, % 14,15 ile Personel Giderleri kaleminde yaşandığı, en yüksek azalışın ise % 20,17 ile Cari Transferler kaleminde olduğu görülmektedir. Mal ve Hizmet Giderlerindeki artışın nedeni hizmet alım ihalelerindeki artıştan kaynaklanmaktadır. Cari Transferlerdeki azalışın nedeni 2018 yılında yapılması öngörülen kesintilerin İller Bankası tarafından yapılamamış olmasıdır. Sermaye giderindeki azalışın nedeni 2017 yılında yapılan yapım işlerinin devam hak edişlerinin 2018 yılında gelmesi ayrıca yeni bir yapım işi ihalesine çıkılmamasıdır. Sermaye transferindeki artışın nedeni belediye şirketlerine yapılan sermaye artış payından kaynaklanmaktadır. Faiz giderinin azalışının nedeni ise çekilen kredilerin o dönemdeki faiz miktarının yüksek, son yılda (2018) ödenen faiz miktarının ise düşük olmasıdır.

Tablo 3: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

www.balioglu.net

Gelir Türü	2016 Yılı (TL) (A)	2017 Yılı (TL) (B)	2018 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı {D=(C-B)/B}
Vergi Gelirleri	25.325.946,82	30.935.426,00	33.439.933,74	%8
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.880.635,39	6.047.884,55	5.348.541,38	-%11,56
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.598.927,65	29.727,57	1.491.031,43	% 4917
Diğer Gelirler	35.011.335,67	44.047.956,22	48.137.105,22	% 9,22
Sermaye Gelirleri	5.063.461,43	3.007.230,70	4.226.857,30	% 40,55
Bütçe Gelirleri Toplamı	**71.880.306,96**	**84.068.225,04**	**92.643.469,07**	**% 10,20**
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Toplamı	189.904,15	429.314,25	393.397,46	-% 8,37
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	**71.690.402,81**	**83.638.910,79**	**92.250.071,61**	**%10**

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3'teki veriler dikkate alındığında, 2018 yılı gerçekleşen bütçe geliri 92.250.071,61 TL'dir. 2017 yılı ile karşılaştırıldığında, gelirler yaklaşık % 10 oranında artış göstermiştir. Alınan bağış ve yardım ile özel gelirler kaleminde % 4917 oranında artış olduğu görülmektedir. Artışın temel sebebi Büyükşehir Belediyesinden (Sarnıç Kültür Merkezi yapımı işi için) alınan bağış ve yardımlar

ile 23 Nisan Uluslararası Çocuk Şenliği için alınan bağış ve yardımlar olup ayrıca bunun yanında demirbaş hibeleridir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirinde yol, teknik alt yapı bedelindeki tahsilattan dolayı % 12 oranında azalış gerçekleşmiştir. Sermaye gelirinde % 40 oranında artış olduğu görülmektedir. Bunun nedeni önceki yıllara nispeten arsa ve bina satış gelirinin artmış olmasıdır.

Belediyenin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleşmeleri Tablo 4 ve Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 4: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar (TL)

Gider Türü	2018 Yılı Gider Bütçe (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (B)	Gerçekleşme Oranı {C=(B/A)}
Personel Giderleri	19.970.350,00	19.178.994,24	%96
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	2.774.320,00	2.310.955,71	%83
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	75.005.950,00	73.069.278,03	%97
Faiz Giderleri	248.763,00	1.680.524,61	%676
Cari Transferler	2.670.000,00	2.348.457,41	%88
Sermaye Giderleri	11.733.617,00	4.900.122,18	%42
Sermaye Transferleri	750.000,00	1.500.000,00	%200
Yedek Ödenekler	6.287.000,00		
Bütçe Gider Toplamı	**119.440.000,00**	**104.988.332,18**	**%88**

Buna göre 2018 yılında Bütçe Giderleri % 88 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mal ve Hizmet Alımları Giderleri % 97 oranında gerçekleşmiştir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar (TL)

Gelirin Türü	2018 Yılı Gelir Bütçesi (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (B)	Gerçekleşme Oranı {C=(B/A)}
Vergi Gelirleri	51.150.400,00	33.439.933,74	%65
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.253.500,00	5.348.541,38	%86
Alınan Bağış ve Yrd. ile Özel Gelirler	2.250.000,00	1.491.031,43	%66
Diğer Gelirler	50.900.100,00	48.137.105,22	%95
Sermaye Gelirleri	2.650.000,00	4.226.857,30	%160
Bütçe Gelirleri Toplamı	**113.204.000,00**	**92.643.469,07**	**%82**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Topl.	264.000,00	393.397,46	%149
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	**112.940.000,00**	**92.250.071,61**	**%82**

Buna göre 2018 yılında Bütçe gelirleri % 82 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri

www.balioglu.net

içerisinde yer alan Vergi Gelirleri beklenen seviyenin altındadır. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ve Sermaye Gelirleri de beklenenin altında gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol kavramı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür. Aynı maddenin ikinci fıkrası, mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler belirleme yetkisini Hazine ve Maliye Bakanlığına iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler belirleme yetkisini ise İç Denetim Koordinasyon Kuruluna vermiştir.

www.balioglu.net

Kanun'un 56'ncı maddesi iç kontrolün amacını saptamıştır. Buna göre genel olarak etkililik, ekonomiklik, verimlilik, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygunluk, usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, israfın önlenmesi ve düzenli rapor oluşturulması iç kontrolün amacıdır.

Kanun'un 57'nci maddesi iç kontrolün yapısı ve işleyişini detaylıca açıklamıştır. Anılan maddeye göre iç kontrol, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur. Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için mesleki değerlere ve dürüstlük anlayışına sahip olmak, yetkinlik, standartlara uyum, saydamlık ile görev, yetki ve sorumlulukların uygun olarak belirlenmesi esastır.

Kanun'un 58'inci maddesi ise iç kontrolün bir unsuru olan ön mali kontrolü açıklamıştır. Özet olarak ön mali kontrol harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

İç denetim ise Mezkur Kanun'un 63'üncü maddesinde düzenlenmiştir. Maddeye göre iç

denetim, iç denetçiler tarafından yürütülür. Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir. İç denetçinin görevleri özetle idarenin mali yönetim ve kontrol süreçlerinin ve yasal uygunluğun denetimi, harcamalarının uygunluğunun değerlendirilmesi, soruşturma gereken durumlarda hususun üst yöneticiye bildirilmesidir. Görevinde bağımsız olan ve kendisine asli görevi dışında başkaca bir görev verilemeyecek olan iç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir. İç Denetim Koordinasyon Kurulu ise kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izleyerek bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet verir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kapsamında iç kontrole ilişkin ikincil mevzuat düzenlenmiştir. İlgili düzenlemeler şunlardır;

- İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar
- Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi

Gaziemir Belediyesinin 2018 yılı denetimi sırasında iç kontrole ilişkin incelemeler gerçekleştirilmiştir. İdareden alınan cevaplar, yapılan inceleme ve gözlemler sonucunda idarenin iç kontrol uygulamaları aşağıda açıklandığı şekildedir:

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmıştır. Yöneticiler ve çalışanlara yönelik periyodik olarak bilgilendirme toplantıları düzenlenmiş/düzenlenmektedir. İç kontrol sistemine yönelik; bilgi broşürü, afiş vb. tanıtım materyalleri hazırlanarak personelin istifadesine sunulmuştur. Ayrıca iç kontrol sistemi eğitim planına dahil edilmiştir.

Kurumdaki tüm personel Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek-1'inde yer alan Etik Sözleşmesi'ni imzalamıştır ve bu sözleşmeler personelin özlük dosyasında yer almaktadır.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde

www.balioglu.net

belirlenmiştir.

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlenmiş ve yazılı olarak bildirilmiştir. Yetki devirleri, devredilen yetkinin önemi ile uyumlu olacak şekilde belirlenmiş olup söz konusu yetki devirleri İdarenin İmza Yetkileri Yönetmeliği'nde yer almaktadır.

Stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmıştır. İdare, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmiş ve önlemler belirlemiş olup ayrıca Kurumsal Risk Strateji Belgesi hazırlamıştır. Uygulama takvimi esas alınarak çalışmalara başlanacağı da tarafımıza beyan edilmiştir.

www.balioglu.net

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur ve Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde yürütülmektedir. Ancak söz konusu Usul ve Esaslar'da yer alan *"İdarelerin, ihale kanunlarına tâbi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk Lirasını, yapım işleri için üç milyon Türk Lirasını aşanlar ön mali kontrole tâbidir."* hükmünün gereği Belediye tarafından yerine getirilmemekte, mevzuatta ifade edilen taahhüt evrakları ve sözleşme tasarıları ön mali kontrole tabi tutulmamaktadır.

Belediyeye ihdas edilen iç denetçi kadrolarına yönelik henüz atama yapılmadığından iç denetim birimi kurulmamıştır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarılmıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi vardır. Sistem mevzuata uygun şekilde ihtiyacı karşılamaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, Üst Yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmıştır.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmekte, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılmakta ve raporlanmaktadır.

İç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gaziemir Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taksitlendirilen Borçların Mevzuatına Uygun Hesaplarda İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 278 ve 279'uncu maddelerinde bu hesabın, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılacağı, vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülüklerin bu hesaba alacak, 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği,

Mezkur Yönetmelik'in 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 322 ve 323'üncü maddelerinde ise bu hesabın, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılacağı, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının bu hesaba alacak, 36-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesap grubunda yer alan ilgili hesaplara borç kaydedileceği,

hususları düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenen veya taksitlendirilen borçlar vadelerine göre 368- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında ve/veya 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenecektir.

Belediyenin borçları ve mali tabloları incelendiğinde, 6736 sayılı Kanun kapsamında 18.563.115,69 TL'lik, 7020 sayılı Kanun kapsamında 1.464.460.89 TL'lik, 7143 sayılı Kanun kapsamında 354.547,84 TL'lik yükümlülüğünün taksitlendirildiği, taksitlendirilen borç tutarının toplam 20.382.124,42 TL olduğu ancak bu tutarların ilgisine göre 368- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında ve/veya 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenmediği, bu sebeple mali tablonun Kısa ve Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar grubunun 20.382.124,42 TL'lik tutar kadar doğru ve güvenilir bilgi

www.balioglu.net

içermediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine uygun olarak işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Buna rağmen 2018 yılı Bilançosunda vadelerine göre 368- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının ve/veya 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 2: Belediye Tarafından Ödenen ve İndirim Konusu Olmayan Katma Değer Vergilerinin İndirim Konusu Yapılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini düzenleyen 153'üncü maddesinde mahalli idarelerin, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yapacağı, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisinin indirim konusu yapılamayacağı ve bu tutarların ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği hükme bağlanmıştır.

Mezkur Yönetmelik'in 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının işleyişini düzenleyen 152'nci maddesinde;

Ay sonlarında devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyeleri toplamı, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinden fazla ise, sonraki döneme devreden katma değer vergisi tutarının bu hesaba borç, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinin 391- Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına borç, indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesinin 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, varsa devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesinin 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedileceği,

Ay sonlarında hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak kalanı, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç kalanları toplamından

www.balioglu.net

fazla ise, söz konusu farkın 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alacak, bu hesabın borç bakiyesinin bu hesaba alacak, indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesinin 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinin ise 391- Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına borç kaydedileceği,

hususu düzenlenmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabının niteliğini düzenleyen 269'uncu maddesinde ödenecek vergi ve fonlar hesabının mevzuatı gereği kamu idarelerince sorumlu veya mükellef sıfatıyla vergi dairesine ödenmesi gereken her türlü vergi, resim, harç ve benzeri borç tutarlarının izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediyenin muhasebe kayıtları incelendiğinde, önceki yıllarda satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılarak 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedildiği, kaydedilen bu tutarların ay sonlarında 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının borç tarafına kaydedilerek 2018 Mali Yılı açılış hesaplarında 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının borç tutarının olması gerekenden 4.489.080,89- TL fazla olduğu ve bu yönüyle ilgili hesabın gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen hatalı uygulama neticesinde 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabında biriken fazla tutar, yıl içerisindeki harcamalardan kaynaklanan ve Yönetmelik gereği 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına kaydedilerek bir sonraki dönem beyan edilip ilgili vergi dairesine ödenmesi gereken Katma Değer Vergisinin 190- İndirilecek Katma Değer Vergisi hesabından mahsup edilmesine, böylece ilgili Vergi Dairesine ödenmesi gereken tutarın da ödenmemesine sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 152'nci maddesi gereği 190- Devreden KDV Hesabındaki rakamın 2009 yılında 5747 sayılı Kanun ile Belediyemize bağlanan Sarnıç Belediyesinin mizanından kaynaklanan ve 3.123.632,06 TL ile devir gelmiş olup, daha sonraki yıllarda Belediyemiz tarafından Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ilgili maddeleri gereğince işlem yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabındaki 4.489.080,89- TL'nin 3.123.632,06- TL'lik kısmının 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi

Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 2009 yılında Gaziemir Belediyesi'ne bağlanan Sarnıç Belediyesi'nin mizanından kaynaklandığı belirtilmiş, ancak geriye kalan 1.365.448,83- TL'lik kısmına ilişkin herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Öte yandan bulguda da belirtildiği üzere, 190- Devreden Katma Değer Hesabında kayıtlı 4.489.080,89- TL geçmiş yıllarda alımı yapılan maddi duran varlıkların maliyet bedeline dâhil edilmesi gereken tutarlar ile doğrudan gider yazılması gereken tutarlardan oluştuğundan bu ayrımın yapılarak ilgili maddi duran varlıkların maliyet hesaplarına eklenmek ve ilgisine göre doğrudan giderleştirilmek suretiyle bu tutarın kayıtlardan çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Aksi durumda Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 152'nci maddesi gereği, İdarenin her ay 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı ile 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının borç bakiyeleri toplamı 391- Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının alacak bakiyesinden fazla olduğundan, 190- Devreden Katma Değer Hesabında kayıtlı hatalı tutar kadar 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına kaydedilip ilgili Vergi Dairesine beyan edilmesi gereken Katma Değer Vergisinin beyan edilmemesine sebebiyet verilmektedir. Bu durum ise Maliye Bakanlığını bahse konu hatalı tutar kadar vergi gelirinden mahrum bırakabilmektedir.

www.balioglu.net

Mamafih geçmiş yıllarda 191- İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına yapılmış hatalı kayıtlar sebebiyle 2018 yılı Bilançosunda 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebep olunmuştur. Böylece 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 3: Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıkların Muhasebeye Yansıtılmaması

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış" başlıklı 28'inci maddesinde, hurdaya ayrılan veya imha edilen taşınırların Taşınır İşlem Fişi düzenlenmek suretiyle kayıtlardan çıkarılacağı ve fişin ekine Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağının bir nüshasının bağlanacağı,

"Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde, taşınır kayıt yetkilileri tarafından kamu idarelerinin muhasebe kayıtlarında ilgili stok ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırlardan, çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda malî yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesinin zorunlu olduğu,

Aynı maddenin devamında ise, muhasebe yetkililerinin, taşınır giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin olarak kendilerine gönderilen Taşınır İşlem Fişlerinde gösterilen tutarları II'nci düzey detay kodu itibarıyla ilgili hesaplara kaydedeceği,

hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliğini düzenleyen 224'üncü maddesinde bu hesabın, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı,

Mezkur Yönetmelik'in 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının işleyişini düzenleyen 225'inci maddesinde ise, kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği,

hususu düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümlerinden, çıkışı yapılan maddi duran varlıklar için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin muhasebe birimine zamanında gönderilmesi gerektiği ve çeşitli sebeplerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların muhasebede izlenilebilmesi için ilgili hesaplara kayıtların yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Belediyenin hurdaya ayırma işlemleri incelendiğinde, maddi duran varlıklar için kayıttan düşme tutanakları düzenlenerek kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların tespit edildiği ancak bu maddi duran varlıklar için düzenlenen taşınır işlem fişinin bir nüshasının ilgili birimler tarafından muhasebe birimine gönderilmediği, bu sebeple kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların muhasebe hesaplarında izlenmediği, böylece aşağıda tablo olarak ifade edildiği üzere 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının toplam 247.626,67 TL eksik olduğu görülmüştür.

Tablo 6: Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıkların Müdürlük Bazında Tablosu

İlgili Müdürlük	Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlığın Toplam Bedeli (TL)
Fen İşleri Müdürlüğü	93.240,34
Bilgi İşlem Müdürlüğü	15.105,58

Park ve Bahçeler Müdürlüğü	59.751,87
Hukuk İşleri Müdürlüğü	2.496,93
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	6.926,82
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	70.105,13
Toplam	**247.626,67**

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddesine göre işlem yapılmaya başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Buna rağmen bahse konu işlemler yılı içinde yapılmadığından 2018 yılı Bilançosunda 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Geçici Kabulü Yapılmasına Rağmen İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılması Gereken Giderlerin Bulunması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğini düzenleyen 204'üncü maddesinde bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılmak üzere yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderler 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenecek ve bu giderler geçici kabule tabi işlerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte 258- Yapılmakta olan yatırımlar hesabından ilgili varlık hesabına aktarılacaktır.

Belediyenin mali tabloları incelendiğinde 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında, geçici kabulü yapılmasına rağmen ilgili varlık hesaplarına aktarılmayan "Gaziemir Belediyesi Sarnıç Kapalı Spor Salonu ve Çevre Düzenlemesi Yapılması" işine ait 1.868.895,45 TL'lik,

"Gaziemir İlçesi Irmak Mahallesi Park Yapılması" işine ait 396.178,40 TL'lik, "Gaziemir İlçesi Muhtelif Sokaklarda Yol ve Tretuvar Yapılması" işine ait 1.660.920,73 TL'lik madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin bulunduğu ve dolayısıyla 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının olması gerekenden 3.925.994,58 TL fazla olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılmakta olan Yatırımlar Hesabında geçici kabul yapılmasına rağmen ilgili varlık hesaplarına aktarılması gereken giderler ile ilgili Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddesi gereği işlem yapılmaya başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Ancak 2018 yılı Bilançosunda 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 5: Kıdem Tazminatı Karşılıklarıyla İlgili Muhasebe Kayıtlarının Mevcut Durumu Yansıtmaması

www.balioglu.net

A) 1475 sayılı İş Kanunu'nun yürürlüğe devam eden Kıdem Tazminatını düzenleyen 14'üncü maddesinde;

"*Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin:*

…

Feshedilmesi veya kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır.

…

Kıdem tazminatının hesaplanması, son ücret üzerinden yapılır. Parça başı, akort, götürü veya yüzde usulü gibi ücretin sabit olmadığı hallerde son bir yıllık süre içinde ödenen ücretin o süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle bulunacak ortalama ücret bu tazminatın hesabına esas tutulur."

denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının niteliğini düzenleyen 330'uncu maddesinde bu hesabın, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yazılı hükümlere göre, işverenler bünyesinde çalıştırdığı işçiler için hesap edeceği uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarını 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında muhasebeleştirmesi gerekmektedir.

Belediyenin 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında 100.000 TL bulunduğu, ancak belirlenen bu tutarın belediyede çalışan işçilerin hesap edilen kıdem tazminatlarını tam olarak yansıtmadığı görülmüştür. Yapılan hesaplamalar sonucunda Kıdem tazminatı karşılıkları hesabında 863.833 TL karşılık ayrılmış olması gerekmektedir. Belediye işçileri için kıdem tazminatlarının 763.833 TL eksik ayrıldığı böylece mali tablolarında aynı tutarda hataya sebebiyet verildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

B) Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişini düzenleyen 331'inci maddesinde hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının bu hesaba alacak, 630- Giderler Hesabına borç kaydedileceği,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 600- Gelirler Hesabının işleyişini düzenleyen 369'uncu maddesinde, yükümlülüklerin miktarında veya değerinde meydana gelen azalışların bu hesaba alacak, ilgili yükümlülük hesabına borç kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Bu iki hüküm birlikte değerlendirildiğinde, işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılması durumunda ayrılan tutar kadar 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak 630- Giderler hesabına borç kaydı yapılması, hizmet akdinin kıdem tazminatını hak etmeyecek şekilde son bulması halinde ise, idarenin yükümlülüğü azalacağı için, daha önceden ilgili işçi için ayrılmış olan kıdem tazminatı karşılıklarının 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç 600- Gelirler hesabına alacak kaydı yapılarak hesaplardan çıkarılması gerekmektedir.

Belediyenin kıdem tazminatlarıyla ilgili iş ve işlemleri incelendiğinde, 2018 yılında kıdem tazminatını hak etmeyecek şekilde hizmet akdi sona eren işçi için daha önceden ayrılmış olan 5.304,75 TL'lik kıdem tazminatı karşılığının muhasebe kayıtlarından çıkarılmadığı, yapılmayan bu muhasebe kaydı sebebiyle ilgili tutar kadar hem 600- Gelirler Hesabında eksikliğe hem de 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında fazlalığa sebebiyet verildiği

görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Kıdem Tazminatı Karşılıklarıyla ilgili olarak Belediyemiz tarafından 2020 yılı Bütçesi hazırlarken Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre işlem tesis edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Buna rağmen 2018 yılı mali tablolarında 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, 630- Giderler Hesabının ve 600- Gelirler Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 6: Sosyal Güvenlik Kurumu Ek Karşılık Primlerinin Tahakkuk Kaydının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malüllüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primi alınacağı ve ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320- Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 249'uncu maddesinde, herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için o tutara konu hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş olmasının gerekmekte olduğu,

Mezkur Yönetmelik'in 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının niteliğini düzenleyen 254'üncü maddesinde Diğer çeşitli borçlar hesabının, 32- Faaliyet Borçları grubu içindeki hesap kalemlerinden hiçbirinin kapsamına alınamayan ve vadesi bir yıl veya faaliyet dönemi ile sınırlı borçların izlenmesi için kullanılacağı,

hususu düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde kamu idarelerinin,

www.balioglu.net

sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primini bütçelerinden ayırması ve Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmek üzere ayrılan bu tutarı 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında izlemesi gerekmektedir.

Belediyenin mali iş ve işlemleri incelendiğinde, mal veya hizmet alımı konusuna girmemesine rağmen Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hak sahiplerine bağlanacak vazife malullüğü ve ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere idare adına tahakkuk ettirilen ve Belediye tarafından altı ay içinde aylık eşit taksitler halinde ödenmesi konusunda Sosyal Güvenlik Kurumu ile mutabakata varılan ek karşılık primlerinin tamamının 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında izlenmesi gerektiği halde 320- Bütçe Emanetleri Hesabında izlendiği görülmüştür.

İdare tarafından yapılan bu hatalı uygulama neticesinde 320- Bütçe Emanetleri Hesabı olması gerekenden 249.434,00 TL fazla, 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı ise aynı tutarda eksik olduğundan bahse konu hesaplar doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereğince 2019 yılına ait ek karşılık primleri 329 nolu hesapta takip edilmeye başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Ancak söz konusu işlemlerin yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 320- Bütçe Emanetleri Hesabının ve 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 7: Kurum Taşınırları İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Kaydedilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinin ikinci fıkrasında, maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı hükme bağlanmıştır.

Bu bağlamda Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 47 Sıra No'lu Amortisman ve Tükenme

Payları Genel Tebliği'ne göre taşınırlar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltıcı nitelikte olup 14.000 TL'yi aşan harcamalar değer artırıcı harcama olarak kabul edilecek, değer artırıcı nitelikte olsa bile 14.000 TL'yi aşmayan harcamalar direkt giderleştirilecek ve değer artırıcı harcama olarak değerlendirilmeyecektir.

Yapılan incelemede,

"2001 Model 35 DNJ 67 Plakalı Ford Kargo Aracın Üzerine Hidrolik Rampalı Açık Sac Kasa Yapılması İşi" için KDV dahil olmak üzere 48.970,00- TL,

"Fen İşleri Müdürlüğü Tarafından Kullanılmakta Olan 35 GB 4118 ve 35 GB 4138 Resmi Plakalı BMC Marka Kamyonlara Klima Takılması İşi" için KDV dahil olmak üzere 14.160,00- TL,

"Hafif Camsız Koltuksuz İkram Aracının İç Dizaynı Yaptırılması İşi" için KDV dahil 21.830,00- TL,

tutarlarında, Belediye tarafından dayanıklı taşınırlarına yaptırılan değer artırıcı nitelikteki harcamaların taşınırın muhasebedeki kayıtlı değerine ilave edilmediği görülmüştür.

Yukarıda yer alan hatalı uygulama 254- Taşıtlar Hesabının Bilançoda, olması gerekenden 84.960,00 TL eksik olmasına, bu nedenle bahse konu taşınırlar için ayrılan amortisman tutarının da hatalı olmasına sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kurum taşınırları için yapılan değer arttırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilmesi için müdürlükler ile yazışmalar yapılmış ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereğince takibi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Buna rağmen bahse konu işlemler yılı içinde yapılmadığından 2018 yılı Bilançosunda 254- Taşıtlar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

www.balioglu.net

BULGU 8: Bir Yıldan Uzun Vadeli Olarak Alınan Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 430- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğini düzenleyen 320'nci maddesinde bu hesabın, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı,

Aynı Yönetmelik'in 330- Alınan Depozitolar ve Teminatlar Hesabının niteliğini düzenleyen 257'nci maddesinde de bu hesabın, mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile, vadesiz ve/veya bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı,

hususu düzenlenmiştir.

Yukarıda ifade edilen Yönetmelik hükümlerine göre, idareler nakden veya mahsuben tahsil ettikleri depozito ve teminatları vadelerine göre sınıflandıracak ve vadelerine göre yukarıdaki mevzuat hükümlerine uygun şekilde kayıtlarını yapacaktır.

www.balioglu.net

Belediyenin nakden veya mahsuben tahsil ettiği depozito ve teminatlar incelendiğinde, alınan depozito ve teminatların vadesine dikkat edilmeksizin, uzun vadeli olarak alınanlar da dahil olmak üzere tüm teminatların 330- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği böylece mali tablolarında hataya sebebiyet verdiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 430- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğini düzenleyen 320'nci maddesi gereğince uygulama yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Buna rağmen bahse konu işlem yılı içinde yapılmadığından 2018 yılı Bilançosunda 330- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının ve 430- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 9: Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "126- Verilen Depozito ve

Teminatlar Hesabı" başlıklı 95'inci maddesinde hesabın, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı" başlıklı 168'inci maddesinde ise hesabın, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde mahalli idarelerin geri almak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verildiği depozito ve teminat niteliğindeki değerleri 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında, bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerleri ise 226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlemesi gerekmektedir.

Bu itibarla, Belediye tarafından İzmir Orman İşletme Müdürlüğü'nden yirmi dokuz yıllığına kiralanan mesire alanı için ödenen kira depozitosu ile Belediye'nin bir yıldan uzun süreli kiraladığı taşınmazların elektrik, doğalgaz abonelik depozito bedelleri bir yıldan daha uzun süreli olduğundan, toplamda 70.834,00 TL olan söz konusu değerlerin 226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekirken 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği ve dolayısıyla 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının olması gerekenden 70.834,00 TL fazla olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereğince işlem tesis edilmeye başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Ancak söz konusu işlem yılı içerisinde yapılmadığından, 2018 yılı Bilançosunda 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının ve 226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 10: Kurumun Bazı Taşınmazlarının Mali Tablolarında Yer Almaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Maddi Duran Varlıklar" başlıklı 186'ncı maddesinde bu hesap grubunun, kurumca, faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş

www.balioglu.net

amortismanların izlenmesi için kullanılacağı,

Mezkur Yönetmelik'in "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde ise maddi duran varlıklar hakkında, Taşınır Mal Yönetmeliği ve Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in ilgili hükümlerine göre işlem yapılacağı, bu Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanların tahakkuk birimince bildirildikçe, muhasebe birimlerince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınacağı, henüz kayıtlara alınmamış olan maddi duran varlıklardan herhangi bir nedenle elden çıkarılanların, öncelikle elden çıkarma değerleriyle, ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınacağı,

hükme bağlanmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre, kurumlar tarafından elde edilen tüm taşınır ve taşınmaz mallar, tespit edilen değerleriyle, tahakkuk birimince muhasebe birimine bildirilmeli ve muhasebe birimi de ilgili hesaplara gerekli kayıtları yapmalıdır.

www.balioglu.net

Belediyenin taşınmazları incelendiğinde, tahakkuk biriminde tutulan taşınmaz listesinde yer alan ve ayrıntısı aşağıda gösterilen kırk adet taşınmazın muhasebe biriminde tutulan kayıtlarda yer almadığı ve bu sebeple kurumun mali tablolarında yer alan 25- Maddi Duran Varlıklar ana hesap grubunun bu taşınmazların toplam değeri kadar doğruyu yansıtmadığı görülmüştür.

Tablo 7: Mali Tablolarda Yer Almayan Taşınmazların Listesi

Sıra No	Takbis Zemin No	Mahallesi/ Köyü	Ada No	Parsel No	Cinsi	Edinme	
						Şekli	Tarihi
1	78212826	Atıfbey	2266	1	Pompa İstasyon Alanı	İhdas(TSM)	06.07.2012
2	79330830	Atıfbey	141	21	Avlulu Ahşap Ev ve Arsa	Tevhid(TSM)	20.11.2012
3	82241021	Atıfbey	11105	20	Bahçeli Kargir ve Arsası	Tevhid(TSM)	23.09.2013
4	83034059	Atıfbey	109	18	Zeytinli Tarla	İhtilaflı Yerlerin Hükmen Kamulaştırılması	10.12.2013
5	83034061	Atıfbey	109	20	Tulumbalı Kuyusu Olan Kargir Ev	İhtilaflı Yerlerin Hükmen Kamulaştırılması	10.12.2013
6	20573444	Atıfbey	2133	1	Arsa	Bağış	24.01.2014

7	20590619	Atıfbey	11538	5	Arsa	4706 Sayılı Kapsamında Hazine Mallarının Devri	2.07.2014
8	20589784	Atıfbey	139	5	Kuyulu Avlulu Kerpiç Ev	Trampa	13.01.2016
9	21168059	Sakarya	1504	2	Arsa	Tevhid(KM)	24.11.2015
10	21168060	Sakarya	2028	3	Arsa	Hükmen Tescil	24.11.2015
11	44571332	Sakarya	1134	1	Arsa	İfraz(TSM)	27.01.2011
12	44571333	Sakarya	1134	23	Arsa	İfraz(TSM)	27.01.2011
13	78711025	Sakarya	73	10	Arsa	Tevhit(TSM)	5.09.2012
14	83581200	Sakarya	70	20	(204)Büro	Kat irtifakı tesisi	23.01.2014
15	83581201	Sakarya	70	20	(205)Büro	Kat irtifakı tesisi	23.01.2014
16	20576917	Sakarya	84	16	Okul Arsası	Hazine ve Belediye Mallarının Diğer Kamu	6.11.2015
17	82127432	Yeşil	167	64	Mesken zemin 2	Kat irtifakı tesisi	10.09.2013
18	20595804	Atıfbey	139	3	Arsa	Uzlaşma, Anlaşma Tutanağı Kamulaştırma	15.02.2018
19	20576026	Çay	41658	1	Kargir Ev	Satış	19.07.2012
20	87762974	Çay	30	18	Kuyu	İmarın İptali	14.01.2015
21	44463064	Çay	2242	1	Trafo	İhdas(TSM)	17.01.2011
22	4913992	Çay	2243	1	Trafo	İhdas(TSM)	11.05.2011
23	49753391	Çay	2209	2	Arsa	İmar (TSM)	26.05.2011
24	78375512	Çay	2221	3	Arsa	İmar (TSM)	23.07.2012
25	78375543	Çay	2223	5	Arsa	İmar (TSM)	23.07.2012
26	83246690	Çay	2208	2	Arsa	İmar(TSM)	26.12.2013
27	93239589	Yeşil	2307	2	Arsa	İmar(TSM)	01.06.2006
28	93239592	Yeşil	2307	3	Arsa	İmar(TSM)	01.06.2006
29	20577659	Sakarya	1714	1	Arsa	Bağış	21.04.2017
30	101864750	Çay	2224	4	Arsa	Kat İrtifakı Tesisi	26.09.2018
31	101864751	Çay	2224	4	Arsa	Kat İrtifakı Tesisi	26.09.2018
32	101864756	Çay	2224	4	Arsa	Kat İrtifakı Tesisi	26.09.2018
33	101864762	Çay	2224	4	Arsa	Kat İrtifakı Tesisi	26.09.2018
34	20598744	Sakarya	1713	1	Arsa	Bağış	21.04.2017
35	98081535	Sakarya	2327	4	Kargir Ev ve Arsa	İmar(TSM)	21.12.2017
36	98081536	Sakarya	2327	5	Kargir Ev ve Arsa	İmar(TSM)	21.12.2017
37	98081538	Sakarya	2327	6	Kargir Ev Arsa	İmar(TSM)	21.12.2017
38	98081540	Sakarya	2327	7	Kargir Ev Arsa	İmar(TSM)	21.12.2017
39	98081541	Sakarya	2327	8	Kargir Ev Arsa	İmar(TSM)	21.12.2017
40	98081542	Sakarya	2327	9	Kargir Ev Arsa	İmar(TSM)	21.12.2017

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce muhasebe birimimizde kayıt altında tutulan taşınmaz listeleri incelenerek kayıtlarımızda yer almayan taşınmazlar tespit edilmiş ve gerekli işlem yapılmaya başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Buna rağmen bahse konu işlemler yılı içinde

www.balioglu.net

yapılmadığından 2018 yılı Bilançosunda 25- Maddi Duran Varlıklar hesap grubunun hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap grubu bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 11: Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250- Arazi ve Arsalar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 188 ve 189'uncu maddelerinde, arazi ve arsalar hesabının kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500- Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500- Net Değer hesabına borç kaydedileceği,

Mezkur Yönetmelik'in 252- Binalar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 192 ve 193'üncü maddelerinde binalar hesabının, eklenti ve bütünleyici parçaları dahil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500- Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, tahsise konu edilen binaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500- Net Değer Hesabına borç kaydedileceği,

hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde başka idarelerden tahsisli alınan ve başka idarelere tahsis edilen taşınmazların mali tablolarda yer alan 250- Arazi ve Arsalar Hesabında ve 252- Binalar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Belediyenin taşınmaz hesaplarının incelenmesinde, aşağıda listesi verilen tahsis edilmiş ve tahsisli alınmış taşınmazlara ait muhasebe kayıtlarının yapılmadığı, bu sebeple Özkaynaklar ana hesap grubu ile 25- Maddi Duran Varlıklar hesap grubunun doğru ve güvenilir bilgi içermediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Tablo 8: Belediye Tarafından Başka Kurumlara Tahsisi Yapılan Taşınmazlar

Sıra No	Tahsise Konu Taşınmaz	Kullanım Şekli	Mahallesi	Tahsis Yapılan Kurum	Ada Parsel	Tahsis Süresi	Tahsis Tarihi
1	Bina Kat: 1	Kütüphane	Dokuz Eylül Mahallesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2113/1	5 yıl	05.01.2018
2	Pompa İstasyonu	Pompa İstasyonu	Atıfbey Mahallesi	İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	2266/1	25 yıl	03.09.2012
3	Cami	Evka 7 Cami	Zafer Mahallesi	Diyanet İşleri Başkanlığı	2035/5	25 yıl	01.03.2006
4	Sağlık Tesis	Nevvar Salih Devlet Hastanesi	Yeşil Mahallesi	İzmir Valiliği İl Sağlık Müd.	2177/5	Süresiz	01.07.2010
5	Eğitim	Ege Üniversitesi MYO	Hürriyet Mahallesi	Ege Üniversitesi Havacılık Meslek Yüksek Okulu	11114/14	Süresiz	01.10.2010
6	Cami	Cami Yeri	Çay(Irmak) Mahallesi	Gaziemir İlçe Müftülüğü	2122/3	Süresiz	05.09.2011
7	Cami	Yeni Cami	Atıfbey Mahallesi	Diyanet İşleri Başkanlığı	1176/1	25 yıl	01.02.2010
8	Sağlık Tesis	Sağlık Ocağı	Reşatbey Mah.	İzmir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü	2193/1	20 yıl	07.02.2008
9	Cami	Cami Yeri	Yeşil Mahallesi	Diyanet İşleri Başkanlığı	2096/5	Süresiz	07.02.2008
10	İtfaiye Alanı	İtfaiye Alanı	Yeşil Mahallesi	İzmir Büyükşehir Belediyesi	2096/7	25 yıl	01.10.2010
11	Arsa	İZSU	Yeşil Mahallesi	İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	2096/6	25 yıl	01.06.2012
12	Arsa	Cami Yeri	Beyazevler Mahallesi	Beyazevler Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği	1761/1	Süresiz	19.11.1998

www.balioglu.net

13	Arsa	Cami Yeri	Irmak Mahallesi	Diyanet İşleri Başkanlığı Hz. Osma Camii	2101/1	Süresiz	23.10.2001
14	Arsa	Nazmiye Esen Sağlık Tesisi	Irmak Mahallesi	İl Özel İdaresi	30/15	Süresiz	09.09.2005
15	Büro	YSK	Gazi Mahallesi	Yüksek Seçim Kurulu	70/20	Süresiz	06.01.2017

Tablo 9: Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Listesi

Sıra No	Tahsise Konu Taşınmaz	Kullanım Şekli	Mahallesi	Tahsis Veren Kurum	Ada Parsel	Tahsis Süresi	Tahsis Tarihi
1	Tek katlı bina	Ata Evi	Sevgi Mahallesi	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı	1930/1	Süresiz	13.12.2013
2	Arsa	Sarnıç Kültür Merkezi	Atıfbey Mahallesi	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı	11570/2	Süresiz	14.04.2017
3	Arsa	Yaşlı Bakım Evi yapılmak üzere ön tahsisli	Çay Mahallesi	Milli Emlak Genel Müdürlüğü	2340/1	2 yıl	9.06.2017
4	Arsa	Sarnıç Spor Salonu	Atıfbey Mahallesi	Milli Emlak Genel Müdürlüğü	11350/1	Süresiz	11.05.2015

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 ve 252'nci maddeleri uyarınca mali tabloların oluşturulmasına altlık sağlayacak olan başka idareden tahsisli alınan ve başka idarelere tahsis edilen taşınmazlar için Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in Kayıt ve Kontrol Usul ve Esasları başlıklı ikinci bölümünün 'Kayıt ve Kontrol İşlemleri' başlıklı 5'inci maddesinin 2'nci ve 3'üncü bentlerine göre bedelleri tespit ettirilerek işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Ancak bahsi geçen muhasebe işlemleri İdare cevabında belirtildiği üzere Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250'nci ve 252'nci

maddelerine göre değil, bulguda belirtildiği gibi mezkûr Yönetmelik'in 188'inci ve 189'uncu maddelerine göre yapılması gerekmektedir. Öte yandan bahse konu işlemler yılı içinde yapılmadığından 2018 yılı Bilançosunda 25- Maddi Duran Varlıklar hesap grubunun ve 5- Özkaynaklar ana hesap grubunun hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap grupları bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 12: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Gelirler ve yönetilecek fonlar" başlıklı 19'uncu maddesinin (d) bendi gereğince belediyelerin, borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere, bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirlerinin yüzde biri oranında cari yıl bütçesinden Kalkınma Ajanslarına pay aktarması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın işleyişi" başlıklı 277'nci maddesinde; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan 363- Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830- Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların ise 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki hükümlerin birlikte değerlendirilmesinde; kalkınma ajansı payı olarak hesaplanan tutarın 363- Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak kaydı yapılmak suretiyle hesaplara alınacağı, söz konusu pay ilgili kalkınma ajansına aktarıldığında ise aynı hesaba borç kaydı yapılmak suretiyle ilgili tutarın 363- Kamu İdareleri Payları Hesabından çıkarılacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, mevzuatına göre hesaplanmış olan 452.880,18 TL'lik kalkınma ajansı payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak kaydı yapılmak suretiyle hesaba alınmadığı, hesaplanan tutara ilişkin 143.811,18 TL'lik aktarımın ise aynı hesaba borç kaydı yapılmak suretiyle ilgili hesaptan çıkarılmadığı ve dolayısıyla 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında ilgili tutarların arasındaki fark olan 309.069,00 TL kayıtlı olması gerekirken ilgili hesapta kayıtlı herhangi bir tutarın olmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Gelirler ve yönetilecek fonlar başlıklı 19'uncu maddesinin (d) bendi gereğince belediyelerin, borçlanma ve tahsisi mahiyetindeki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirinin yüzde biri oranında cari yıl bütçesinden Kalkınma Ajanslarına pay aktarılması gerekmektedir, denmiştir. Bundan sonraki gider tahakkuk evrakları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nce ilgili hesaplar kullanılarak izlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Buna rağmen 2018 yılı Bilançosunda 363- Kamu İdareleri Payları Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 13: 15 Aralık 2017 - 14 Ocak 2018 Dönemine Ait İşçi Ücretlerinin 2017 Yılının Aralık Ayına Ait Kısmının 2018 Yılının Ocak Ayında Giderleştirilmesi

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320- Bütçe Emanetleri Hesabının işleyişinin düzenlendiği 250'nci maddesine göre, 15 ila 31 Aralık tarihlerine ilişkin hesaplanan işçi ücretleri bir taraftan 320-Bütçe Emanetleri Hesabına alacak, 630- Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830- Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

Aynı Yönetmelik'in "63 Gider Hesapları" başlıklı 370'inci maddesinde ise, bu hesap grubunun faaliyet dönemine ilişkin olarak tahakkuk ettirilen giderlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde işçi maaş ödemelerinde mali yılın sonunda 15 Aralık - 31 Aralık tarihlerine ait ücret tutarları 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilmeli, bir sonraki yıl Ocak ayında maaş ödemesi yapılırken belirtilen tarihler için hakedilmiş olan maaş tutarı bu hesaptan çıkış yapılmak suretiyle ödenmelidir. Dolayısıyla 2017 yılı 15 Aralık - 31 Aralık tarihlerine ilişkin hesaplanan işçi ücretleri 2017 yılında giderleştirilmeli, bu giderler 2018 yılı faaliyet dönemine ilişkin olmadığından 2018 yılı içerisinde giderleştirilmemelidir.

Yapılan incelemede Belediyede istihdam edilen işçilerin ücretlerinin 15 Aralık - 31 Aralık 2017 dönemine ait kısmının 2018 faaliyet dönemine ve bütçesine gider yazıldığı

görülmüştür. Bu durum neticesinde 2018 yılı 63- Gider Hesapları başlıklı hesap grubu ve buna bağlı olan bütçe hesapları doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320-Bütçe Emanetleri Hesabının işleyişinin düzenlendiği 250'nci maddesi gereği uygulama yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Buna rağmen 2018 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 630-Giderler Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap bakımından Faaliyet Sonuçları Tablosu doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

www.balioglu.net

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kesin ve Ek Kesin Teminatların İadesi ve Saklanması ile İlgili Olarak Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması

A) Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kesin ve Ek Teminatların Geri Verilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinde taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların:

a) Yapım işlerinde, varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanının,

b) Yapım işleri dışındaki işlerde Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülmeyen hallerde ise tamamının,

yükleniciye iade edileceği,

İşin konusunun piyasadan hazır halde alınıp satılan mal alımı olması halinde ise, Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmayacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükmüne göre; piyasadan hazır halde alınıp satılan mallar haricinde ihaleli yapılan tüm alımlarda (mal, hizmet, yapım) kesin ve ek kesin teminatların kısmen veya tamamen iadesi yüklenici tarafından Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirilmesi şartına bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in "Kesin Teminatın İadesi" başlıklı 7'nci maddesinde ise idareye ihale konusu işle ilgili olarak işveren tarafından, borcunun bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesinin ibraz edilmemesi halinde, idare, kesin teminatın mevzuatına göre kısmen veya tamamen iadesi imkânının başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde yüklenicinin ihale konusu işin yapıldığı süreye ilişkin borcunun olup olmadığını yazı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna soracağı, yüklenicinin borcu yoksa Sosyal

www.balioglu.net

Güvenlik Kurumu tarafından ilişiksizlik belgesi düzenleneceği ve teminatının iade edilebileceği, yüklenicinin borcu varsa teminat mektubu nakde çevrilerek borçları ödendikten sonra kalanının yükleniciye iade edilebilir hale geleceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan ilişiksizlik belgesi temin edilmesine rağmen Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 14'üncü maddesine göre; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalacak ve bankasına iade edilecektir.

Belediyenin aşağıda ayrıntısı verilen teminat mektupları incelendiğinde, işveren tarafından ihale konusu işle ilgili olarak borcunun bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesinin ibraz edilmediği, bunun üzerine söz konusu teminat mektuplarının kısmen veya tamamen iadesi imkanı başladıktan sonra yüklenicilerin ihale konusu işin yapıldığı süreye ilişkin borcunun olup olmadığının yazı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna Belediye tarafından re'sen sorulması gerektiği halde sorulmadığı, söz konusu sorgulama yapılmadan teminatların hükümsüz hale geldiği ve teminat mektubu olma vasfını yitirdiği ancak bu teminatların 910- Alınan Teminat Mektupları Hesabı ve 911- Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabında bekletilerek Bilanço dipnotlarında 316.379 TL'lik hataya sebebiyet verildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Tablo 10:Süresi Dolan ve Hükümsüz Hale Gelen Kesin Teminat Mektupları (TL)

No	İşin Nevi	Geçerlilik Tarihi	Tutarı
1	Fen İşleri Muhtelif Malzeme Alımı	15.08.2016	6.000,00
2	Büro Mobilya Alımı	30.09.2014	9.000,00
3	Büro Mobilya Alımı	31.12.2014	9.500,00
4	Konser Programı	15.05.2012	8.500,00
5	Araç Kiralama	20.12.2011	70.000,00
6	Oyun Grubu Spor Aleti ve Zemin Kaplama	30.09.2015	32.500,00
7	Yol ve Kaldırım Yapılması	25.05.2016	11.000,00
8	Fiber İnternet Hiz. Alımı	30.06.2017	4.879,00
9	Güvenlik Hizmeti Alımı	30.11.2014	15.000,00
10	Güvenlik Hizmeti Alımı	30.11.2014	150.000,00

B) Belediye tarafından iade edilen bazı kesin teminat mektuplarının iade süreci incelendiğinde, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumundan işle ilgili ilişiksizlik belgesi getirmemesine, İdare tarafından da söz konusu sorgulama için Sosyal Güvenlik Kurumu ile

yazışma yapılmamasına rağmen teminat mektubunun yüklenicisine iade edildiği görülmüştür.

Mevzuata aykırı bu uygulama neticesinde, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna borcu olması halinde Sosyal Güvenlik Kurumu açısından kaynakta kesinti yöntemiyle alınabilecek bir alacağın tahsilatı daha zor hale gelecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 'Kesin ve ek teminatların geri verilmesi' başlıklı 12'nci maddesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereğince uygulama yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazların Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında İzlenmemesi

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde bu hesabın kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Mezkur Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 476'ncı maddesinde de kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Nazım hesaplara ilişkin ilkeler" başlıklı 12'nci maddesinde nazım hesapların mizanda ve Bilançonun dipnotunda gösterileceği hususu düzenlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Belediyenin kiraya verdiği duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kaydedileceği ve nazım hesaplara ilişkin bu bilgilerin mizanda ve Bilançonun dipnotunda gösterileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından kiraya verilen ve kayıtlı değeri 754.287,51 TL

olan taşınmazların 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmediği ve dolayısıyla mizanda ve Bilanço dipnotlarında tam ve doğru bilgi sunulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'nci maddesi gereği nazım hesaplar karşılığı uygulaması yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Banka Hesapları Arasındaki Aktarmalarda Diğer Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 108-Diğer Hazır Değerler Hesabının işleyişini düzenleyen 71'inci maddesinde, muhasebe birimlerine ait ulusal para birimi cinsinden banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatların bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedileceği hususu düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan mevzuat hükmüne göre muhasebe birimlerine ait banka hesapları arası aktarımlara ilişkin olarak muhasebe kayıtları yapılırken 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri ve 108- Diğer Hazır Değerler Hesaplarının kullanılması gerekmektedir.

Belediyenin muhasebe kayıtları incelendiğinde, banka hesapları arasında aktarımların olduğu ancak bu aktarımların 108- Diğer Hazır Değerler Hesabı kullanılmadan 102- Bankalar ve 103- Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri Hesaplarının karşılıklı çalıştırılması yoluyla yapıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 71'inci maddesi gereği uygulamaya başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Kiralanan Taşınmazlara Yapılan Kira Ödemelerine İlişkin İş ve İşlemlerin Mevzuata Aykırı Şekilde Muhasebe Kayıtlarına Alınması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320- Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 249'uncu maddesinde herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş bulunması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 630- Giderler Hesabının niteliğini düzenleyen 372'nci maddesinde bu hesabın bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediyelerin henüz yapılmamış hizmetler veya teslim edilmemiş mallara ilişkin tutarları 320- Bütçe Emanetleri Hesabına alması ve tahakkuk etmemiş giderleri 630- Giderler Hesabında izlemesi hukuken mümkün görünmemektedir.

www.balioglu.net

Belediyenin kiraladığı taşınmazlara ait kira ödemelerine ilişkin iş ve işlemlerin incelenmesinde ise, sözleşmelerinde kira ödemelerinin aylık yapılacağı belirlenmesine rağmen sözleşme imzalandıktan sonra henüz tahakkuk etmeyen bir yıllık kira tutarının 630- Giderler Hesabına kaydedildiği, diğer yandan yapılmamış hizmetin karşılığı olan tutarın ise 320- Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddesi gereği uygulamaya başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 5: Taahhüt Hesaplarına Eksik Kayıt Yapılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Taahhüt Hesapları" başlıklı 448'inci maddesinde bu hesap grubunun, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütlerinin, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya

feshedilenlerin ve kamu-özel iş birliği modeli çerçevesinde girişilen taahhütlerin, bunlara yapılan ilaveler, fiyat güncellemeleri ile bunlardan yerine getirilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı,

"Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 449'uncu maddesinde ihale mevzuatına göre, ihale işlemleri tamamlanarak mal ve hizmet alımı ve yapım işleri için yapılan sözleşmelere dayanılarak hazırlanan ihale dosyalarının ilk hakedişle birlikte muhasebe birimine verileceği, muhasebe birimince bu sözleşmelere dayanılarak taahhüt tutarının, taahhüt kartına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına kaydedileceği,

hükme bağlanmıştır.

Mezkur Yönetmelik'in 920- Gider Taahhütleri Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 450 ve 451'inci maddelerinde ise bu hesabın, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenlerin ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı, girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışının bu hesaba borç, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hususu düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Yönetmelik kapsamındaki kamu kurumlarının ihale mevzuatına göre ihale işlemleri tamamlanarak yaptıkları ihaleli işler için sözleşmeyle yüklenmeye giriştikleri borç tutarları ile sözleşmeye ilişkin fiyat farkları ve iş artışlarının 920- Gider Taahhütleri ve 921- Gider Taahhüt Karşılığı Hesaplarında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Belediyenin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, hesaplarda yalnızca belediyenin imzalamış olduğu yapım işlerine ait sözleşme bedellerinin izlendiği, ihalesi yapılan diğer işlere ait sözleşmelere bağlı olarak idarenin borç altına girdiği tutarların ve bu sözleşmelere ait iş artışları ve fiyat farklarının ilgili hesaplarda izlenmediği, bu yönüyle mali tablolarda yer alan 920- Gider Taahhütleri ve 921- Gider Taahhüt Karşılığı Hesaplarının doğruyu yansıtmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 'Taahhüt Hesapları' başlıklı maddesine göre uygulamaya başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda

işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 6: Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Düzenlenen Asgari Nitelikleri Taşımayan Personel Çalıştırılması

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın birinci maddesinde bu esasların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü uyarınca kamu idare, kurum ve kuruluşlarında mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri hakkında uygulanacağı,

Mezkur Esaslar'ın 15'inci maddesinde Esaslara, Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir (4) Sayılı Cetvel eklendiği, bu cetvelde belirtilenler dışında sözleşmeli personel pozisyonlarının kullanılamayacağı, kurumların söz konusu cetvelde belirlenen asgari niteliklere hizmetin gereği olarak ilave nitelikler belirleyebilecekleri,

Söz konusu Esaslar'ın "Sınav şartı" başlıklı ek 2'nci maddesinde ise, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi ve bu maddeye yapılan atıflara istinaden istihdam edilecek sözleşmeli personelin hizmete alınmasında bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı,

hükümleri bulunmaktadır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere, kamu kurum ve kuruluşlarından olan belediyeler, Esaslar'ın ek 2'nci maddesi gereğince istihdam edeceği personelin hizmete alınması açısından Esaslar'ın ek 2'nci maddesine tabi olmayacak, Esaslar'daki diğer tüm hükümlere uygun hareket edeceklerdir.

Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir (4) Sayılı Cetvelde yer alan Programcı kadrosu için öngörülen asgari niteliklerin,

a) Yükseköğretim kurumlarının bilgisayar programcılığı ile ilgili bölümlerinden en az önlisans düzeyinde mezun olmak veya,

b) En az önlisans mezunu olmak koşuluyla bilgisayar programcılığı alanına ilişkin ders aldığını belgelendirmek veya,

c) Bu alanda Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifika sahibi olmak ve en az D düzeyinde Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak

www.balioglu.net

olduğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Belediyede Milli Eğitim Bakanlığı onaylı Bilgisayar Programcısı Kurs Bitirme Belgesine sahip, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden lisans derecesinden mezun olan ve Programcı kadrosunda çalışan sözleşmeli personelin en az D düzeyinde Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olması gerektiği halde olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'da düzenlenen asgari nitelikleri taşımayan personel çalıştırılması ile ilgili bölüm incelenmiş olup, Belediyemizde programcı kadrosunda çalıştırılan sözleşmeli personel Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'te unvan değişikliği sureti ile atanacak personelde aranacak özel şartlar (f) bölümünde programcı kadrosuna atanabilmek için;

-Bilgisayar Programcılığı alanında en az iki yıllık üniversite mezunu olmak,

-En az iki programı dilini bildiğini belgelemek

şartları istenmektedir.

www.balioglu.net

Programcı kadrosunda çalıştırılan personelimiz 4 yıllık (üniversite) lisans mezunu olup, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylı Bilgisayar Programcılığı kurs bitirme belgesi bulunmaktadır. Personelin diploma ve kurs bitirme belgeleri sözleşmesinin ekinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir. Tarafımıza olumsuz bir dönüş yapılmamıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'in "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde, Yönetmelik'in amacının liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, mahalli idarelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu, "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde ise bu Yönetmelik'in il özel idareleri, belediyeler ve bu idarelerin bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese, işletme ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapan Devlet memurlarından, 5'inci maddede sayılan kadrolara görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsadığı hükme bağlanmıştır. Öte yandan Sözleşmeli Personel

Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın birinci maddesinde bu esasların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü uyarınca kamu idare, kurum ve kuruluşlarında mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri hakkında uygulanacağı hususu düzenlenmiştir.

İdare cevabında Belediye tarafından Programcı pozisyonunda istihdam edilen sözleşmeli personelin Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'te belirlenen şartları taşıdığı belirtilse de bahsi geçen Yönetmelik mahalli idarelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir. Dolayısıyla Belediyede Programcı pozisyonunda çalışan sözleşmeli personelin Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'te belirlenen şartlara değil, Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'da belirlenen şartlara sahip olması gerekmektedir. Bulgu konusu olan sözleşmeli personelin de bu Esaslar'da belirlenen asgari niteliklere sahip olmadığından Programcı pozisyonunda çalıştırılmasının hukuken mümkün olmadığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Gecekondu Fonu Oluşturulmaması

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde bu Kanun'daki amaçların gerçekleştirilmesi için 5218, 5223, 6188 ve 7367 sayılı kanunlarla veya bu Kanun hükümlerine dayanılarak belediyelerin mülkiyetine geçen arazi ve arsaların veya izinsiz yapı yapılmak suretiyle işgal edilmiş bulunan belediyeye ait sahaların ve bu arazi ve arsalar üzerinde belediyelerce yaptırılan veya çeşitli şekillerde yapılarak belediyelere intikal eden yapıların, bu Kanun'un gerektirdiği hallerde, kiralarından, satışlarından veya sair şekillerde kıymetlendirilmelerinden elde edilecek gelirlerin ilgili belediyelerce açılacak özel hesapta toplanarak bir fon teşkil edileceği hükme bağlanmıştır.

03.05.1985 tarih ve 247 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 16.08.1985 tarih ve 250 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 2'nci maddesi hükmü gereğince 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesine göre kurulması öngörülen fonların idaresi ile bu fonlara ait her türlü hak ve vecibeler ilgili belediyelere devredilmiş olup belediyelerin bu hak, yetki ve görevleri yetkili organları eliyle kullanacakları hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediyelerin Kanun'da belirtilen kaynaklardan elde ettiği gelirlerinin özel hesapta toplanacağı bir fon teşkil etmeleri

gerekmektedir.

Belediyenin mali iş ve işlemlerinin incelenmesinde, yukarıdaki amaçlar için kullanılmak üzere herhangi bir fon oluşturulmadığı, bütçede bu fon için herhangi bir tertip açılmadığı ve bankada ayrı bir hesap bulundurulmadığı görülmüştür.

Mevzuata göre açılması istenen bu fon hesabının açılmaması 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesini engelleyebilecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Mali Hizmetler Müdürlüğümüz tarafından 24.06.2019 tarihinde Halk Bankası Gaziemir Şubesi nezdinde Gecekondu Fonu hesabı açılmasıyla ilgili gerekli iş ve işlemler yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 8: Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'ndeki Usule Aykırı Periyodik Kontrol Ücreti Belirlenmesi

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyelerin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (s) bendinde belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmanın, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmanın ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmanın, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmanın belediyelerin yetkisinde olduğu,

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye meclisi" başlıklı 17'nci maddesinde, Belediye meclisinin belediyenin karar organı olduğu,

hükme bağlanmıştır.

24.06.2015 tarihinde yayımlanan Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin "Periyodik kontrol ücreti" başlıklı 20'nci maddesinde, periyodik kontrol ücretinin, komisyon kararı doğrultusunda tespit edilerek Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından tebliğ ile ilan edilen taban ve tavan fiyat aralığı esas alınarak ilgili idarenin karar organı tarafından belirleneceği, A tipi muayene kuruluşunun, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami % 10'unu, protokol

yapacağı ilgili idareye aktaracağı, periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmının, ilgili idarenin karar organı tarafından belirleneceği ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alacağı hükmü bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediye sınırları içerisinde hizmete sunulacak asansörlerin tescilini yapmak, yıllık periyodik bakımlarını yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmanın belediyelerin yetkileri dahilinde olduğu, belediyelerin karar organının belediye meclisi olduğu ve belediye ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşu arasında yapılacak protokolde taban ve tavan fiyat esas alınarak belirlenmesi gereken periyodik kontrol ücretinin belediye meclisi tarafından belirlenmesi gerektiği ve ilgili idare olan Belediyeye aktarılacak periyodik kontrol ücretinin azami %10'unun yine belediyenin karar organı olan belediye meclisi tarafından belirleneceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemelerde, 04.12.2017 tarihinde Gaziemir Belediyesi ile TMMOB Makine Mühendisleri Odası arasında imzalanan Gaziemir Belediyesi Sınırları İçerisindeki Asansörlerin Periyodik Kontrolleri Hakkında Protokol'de, ilgili Bakanlık tarafından ilan edilen taban ile tavan fiyat aralığı esas alınarak belirlenmesi gereken periyodik kontrol hizmet bedeli ile periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmının belediye meclisi tarafından belirlenmesi gerekirken meclis kararı alınmadan belirlendiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Sonuç olarak, belediye meclisi tarafından belirlenmesi gereken periyodik kontrol hizmet bedelinin ve periyodik kontrol ücretinin ilgili idare olan Belediyeye aktarılacak kısmının Gaziemir Belediye Meclisi tarafından belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "04.12.2017 – 31.12.2019 tarihleri arasında geçerli olacak şekilde Gaziemir Belediyesi ile TMMOB Makine Mühendisleri Odası Asansör Kontrol Merkezi arasında imzalanan Asansörlerin Periyodik Kontrolleri Hakkında Protokol 04.12.2017 tarihinde Başkanlık makamı tarafından imzalanmıştır. Belediye Meclisi tarafından gerekli taban ve tavan fiyat aralığı esas alınarak belirlenmesi gereken periyodik hizmet bedeli ile ilgili temmuz ayı Belediye Meclisi'ne teklifte bulunulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 9: Belediyeye Ait Taşınmazların Mevzuatta Öngörülmediği Halde Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği,

"İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde bu Kanun'un yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasının ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu,

"İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu" başlıklı 36'ncı maddesinde ise; bu Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu,

hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu, bu ilke ve prensiplerin gereği olarak Kapalı Teklif Usulü'nün esas olduğu, diğer usullerin ise mevzuatta öngörülen şartlar oluştuğunda uygulanabilecek usullerden olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, mezkur Kanun'un "Pazarlık usulüyle yapılacak işler" başlıklı 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlerinin ihalesinin pazarlık usulü ile yapılabileceği hüküm altına alınarak, pazarlık usulünün kullanılabileceği durumlardan bir tanesinin sınırları açıkça çizilmiştir. Dolayısıyla 51'inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendine göre yapılacak kiralama ihaleleri sadece Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz mallar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için söz konusu olabilecektir.

Kanun'un diğer maddelerinde Kanun'a tabi kurumlar için "idare" kavramı kullanılırken 51'inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde "Devlet" kavramının kullanılması, kanun koyucu açısından "Devlet" kavramının "İdare" kavramından başka bir mana ve içeriği ifade

www.balioglu.net

ettiğini göstermektedir. Nitekim Kanun'un 75'inci maddesinde Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden ecrimisil isteneceği hükme bağlandıktan sonra, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı hususu düzenlenerek belediye taşınmazları ile devletin özel mülkiyetindeki taşınmazların ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin farklı kavramlar olduğu vurgulanmaktadır.

Bunun yanı sıra Kanun'un "Emanet suretiyle yapılacak işler" başlıklı 81'inci maddesinde emaneten yaptırılacak işler için işin bünyesine giren gerekli madde, araç ve gereçleri öncelikle bunları kendileri üreten veya yapan ve sermayesinin yarıdan fazlası tek başına veya birlikte Devlete, kamu iktisadi teşebbüslerine veya belediyelere ait olan kuruluşlardan doğrudan doğruya tarife, yoksa piyasa satış bedelleri üzerinden alınabileceği ifade edilerek Devlet ile belediye idaresi birbirinden tamamen ayrı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Nitekim Danıştay 13'üncü Dairesinin 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı kararında belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait taşınmazların devletin özel mülkü ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğu hususu hüküm altına alınmıştır.

Özetle, belediye taşınmazları devletin özel mülkiyetinde ya da devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51'inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendine göre kiralama ihalesine konu edilemeyecektir.

Belediyenin kiralama ihaleleri üzerinde yapılan incelemelerde, yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmelere rağmen idarenin Beyazevler Mah. 371 Sok. No:7'de bulunan Günübirlik Piknik Alanı ve Müştemilatını, Nevval Salih İşgören Caddesi No:8/3'de bulunan Kafeterya Yeri ve Çay Bahçesi Müştemilatını, Atıf Bey Mah. Önder Cad. No: 32/7-32/8'de bulunan

Kafeterya, Çay bahçesi ve Büfe Yerini, Atıfbey Mah. Önder Caddesi No:32/3-A'da bulunan Büfe Yerini, Menderes Mah. Menderes Cad. No:61/B'de bulunan İşyerini, Ege Cad. Fatih Mah. 1194 Sok. No:1'de bulunan Büfe Yerini ve Gazikent Mah. 80/1 Sok. No:75/12'de bulunan Gazete Satış Yerlerini 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında kiraya verdiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Kanun'un istisnai yöntem olarak düzenlediği "Pazarlık usulü ile yapılacak işler" başlıklı 51'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (g) bendinde; 'Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi …' denilmek suretiyle pazarlık usulüne hangi istisnai koşullarda başvurulabileceğini, Maliye Bakanlığının 19.06.2007 tarih 26557 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkındaki Yönetmelik'te sayılmıştır. Söz konusu istisnai hükümlerin uygulanmasında, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki mallar hakkında uygulanacağı açıkça belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Devletin hüküm ve Tasarrufu altındaki mallar kavramı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulama Şekli ve Esaslarına Dair Yönetmelik'in 9'uncu maddesinde 'Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan taşınmaz mallar, herkesin istifadesine açık olan denizler, göller, nehirler, tarıma elverişli olmayan yerler, kayalar, tepeler ve dağlar gibi sahipsiz şeyler ile Devlet veya bir kamu hukuku tüzel kişisi tarafından umumun yahut bir kısım halkın yararlanmasına terk ve tahsis edilen umumi yollar, köprüler, parklar, meydanlar, mer'alar, yaylak ve kışlaklar gibi menfaati umuma ait olan taşınmaz mallardır.' şeklinde ifade edilmektedir. Bu nedenle Belediye sınırları içerisinde bulunan ve mülkiyet karinesi bulunmayan halkın yararlanmasına bırakılan rekreasyon alanları, Belediyenin koruması ve tasarrufunda bulunan alanlar olup, Belediyenin mülkiyetinden sayılmaması kanaatindeyiz.

Günümüz koşullarında ilçemizin gelişmesi göz önüne alınarak, Belediyemizin tasarrufunda bulunan ve kira sözleşmeleri 2018 yılında biten rekreasyon alanlarında yeni kira bedellerinin, açık rekabet koşullarında oluşması için İdare tarafından kiralama ihalelerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'inci maddesi kapsamında açık teklif usulü ile yapılması öngörülmüş ve yapılmaya başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak öncelikle Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi

Hakkında Kanunun Uygulama Şekli ve Esaslarına Dair Yönetmelik'in "Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan taşınmaz mallar" başlıklı 9'uncu maddesindeki "Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan taşınmaz mallar, herkesin istifadesine açık olan denizler, göller, nehirler, tarıma elverişli olmayan yerler, kayalar, tepeler ve dağlar gibi sahipsiz şeyler ile Devlet veya bir kamu hukuku tüzel kişisi tarafından umumun yahut bir kısım halkın yararlanmasına terk ve tahsis edilen umumi yollar, köprüler, parklar, meydanlar, mer'alar, yaylak ve kışlaklar gibi menfaati umuma ait olan taşınmaz mallardır." hükmü, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin 1'inci fıkrasındaki 'devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz mallar'a ilişkin yapılmış bir tanımlama değildir. Söz konusu tanım, Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulama Şekli ve Esaslarına Dair Yönetmelik'in uygulanması açısından geçerli bir tanımlamadır.

Öte yandan İdare cevabında belirtilen rekreasyon alanlarının neler olduğu 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı İkinci Bölüm'ün 13'üncü maddesinde; "Piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları: Kentin açık ve yeşil alan ihtiyacı başta olmak üzere, kent içinde ve çevresinde günü birlik kullanıma yönelik ve imar planı kararı ile belirlenmiş; eğlence, dinlenme, piknik ihtiyaçlarının karşılanabileceği lokanta, gazino, kahvehane, çay bahçesi, büfe, otopark gibi kullanımlar ile, tenis, yüzme, mini golf, otokros gibi her tür sportif faaliyetlerin yer alabileceği alanlardır." şeklinde tanımlanmıştır. Görüldüğü üzere rekreasyon alanları imar planı kararı ile belirlenmiş olması koşuluyla Yönetmelik'in saydığı nitelikteki alanları kapsamaktadır. Yani herhangi bir yerin rekreasyon alanı olarak değerlendirilebilmesi için öncelikle, imar planı kararı ile imar uygulamasına konu olması gerekmektedir.

İmar Kanunu'nun "Kamuya ait gayrimenkuller" başlıklı 11'inci maddesinin 1'inci fıkrasında ise; "İmar planlarında; meydan, yol, su yolu, park, yeşil saha, otopark, toplu taşıma istasyonu ve terminal gibi umumi hizmetlere ayrılmış yerlere rastlayan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait gayrimenkuller ile askeri yasak bölgeler, güvenlik bölgeleri ile ülke güvenliği ile doğrudan doğruya ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekat ve savunma amaçlı yerler hariç Hazine ve özel idareye ait arazi ve arsalar belediye veya valiliğin teklifi, Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayı ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeye; belediye ve mücavir alan hudutları dışında özel idareye bedelsiz terk edilir ve tapu kaydı terkin edilir." hükmü bulunmaktadır. Buna göre belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde bulunan Hazine'ye ait arazi ve arsalar belediyeye bedelsiz devredilerek tapu kaydı terkin edilir. Dolayısıyla belediye ve mücavir alanlar içerisinde imar uygulaması yapılmış Hazine'ye ait arazi ve arsalar

www.balioglu.net

belediyeye terkedilmiş alanlardır. Yani söz konusu taşınmazlar, 'devletin hüküm ve tasarrufu altında olan taşınmaz mal' niteliğinde değil, belediyenin tasarrufu altındaki taşınmaz niteliğindedir. Nitekim 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye tasarrufundaki yerler" başlıklı 79'uncu maddesinde de; "Diğer kanunlarla getirilen hükümler saklı kalmak üzere, mezarlıklar ile belediye sınırları içinde bulunan ve sahipsiz arazi niteliğinde olan seyrangâh, harman yeri, koruluk, dinlenme yerleri, meydanlar, bataklık, çöp döküm sahaları, yıkılmış kale ve kulelerin arsaları ve enkazı ve benzeri yerler belediyenin tasarrufundadır." denilmek suretiyle söz konusu alanların 'devletin hüküm ve tasarrufu altında olan taşınmaz mal'lardan değil, 'belediyenin tasarrufundaki yerler'den olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla Beyazevler Mah. 371 Sok. No:7'de bulunan Günübirlik Piknik Alanı ve Müştemilatı, Nevval Salih İşgören Caddesi No:8/3'de bulunan Kafeterya Yeri ve Çay Bahçesi Müştemilatı, Atıf Bey Mah. Önder Cad. No: 32/7-32/8'de bulunan Kafeterya, Çay Bahçesi ve Büfe Yeri, Atıfbey Mah. Önder Caddesi No:32/3-A'da bulunan Büfe Yeri, Menderes Mah. Menderes Cad. No:61/B'de bulunan İşyeri, Ege Cad. Fatih Mah. 1194 Sok. No:1'de bulunan Büfe Yeri ve Gazikent Mah. 80/1 Sok. No:75/12'de bulunan Gazete Satış Yerleri devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz mal değil, belediyenin tasarrufundaki yer olarak değerlendirilmedir.

www.balioglu.net

Mamafih söz konusu taşınmazlar devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz mal olarak değerlendirilemeyeceğinden 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (g) bendine göre kiraya verilmesinin hukuken mümkün olmayacağı düşünülmektedir.

BULGU 10: Araç Kiralamalarında İlgili Usul ve Esaslara Uyulmaması

237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 10'uncu maddesinin 5'inci fıkrasında bu Kanun kapsamında edinilecek taşıtların menşei, silindir hacimleri ve diğer niteliklerini belirlemeye ve sınırlamalar getirmeye Bakanlar Kurulu'nun yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Kanun hükmüne istinaden 02.06.2014 tarihinde çıkarılan 2014/6425 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinimi" başlıklı 2'nci maddesinde hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların menşei ve silindir hacimleri hakkında 1'inci madde hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Bahse konu olan Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1'inci maddesinde 05.01.1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde ve son iki sırasında belirtilenler hariç olmak üzere (2) sayılı cetvelde yer alan makamlar ile güvenlik önlemli (zırhlı) araçlar, koruma altına

alınanlarla ilgili yönetmelik hükümlerine göre tahsis olunanlar ve idarenin yurt dışı teşkilatları için yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıt edinilebileceği, bunların dışında hibe dâhil her ne suretle olursa olsun yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıt edinilemeyeceği,

Aynı maddenin devamında birinci fıkra kapsamındaki makam ve hizmetler hariç olmak üzere, edinilecek binek veya station-wagon cinsi taşıtların silidir hacimlerinin 1.600cc'yi geçemeyeceği, diğer taraftan yerli muhteva oranı %50'nin altında kalan taşıtların yabancı menşeli sayılacağı,

hususu düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediyelerin hibe dâhil her ne surette olursa olsun yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıt edinmesi ve edinilecek binek veya station-wagon cinsi taşıtların silidir hacimlerinin 1.600cc'yi geçmesi hukuken mümkün görünmemektedir.

Belediyenin taşıt kiralamalarının incelenmesinde, "Belediyemiz Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere 01.01.2018 – 31.12.2018 Tarihine Kadar Kullanılmak Üzere 12 Aylık 4 Adet Otomobil 1 Adet Minibüs Şoförsüz Kiralanması Hizmet Alım İşi" ile 2143cc silindir hacmine sahip ve 1984cc silindir hacmine sahip iki adet yabancı menşeli taşıt edinildiği görülmüştür.

Tasarruf genelgelerine de sıklıkla konu olan araç edinimlerinde sözü edilen mevzuat sınırlamalarına uyulması kamu kaynaklarının daha ekonomik kullanılmasına katkı sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "02.06.2014 tarihinde çıkarılan 2014/6425 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 'Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinimi' başlıklı 2'nci maddesinde hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların menşei ve silindir hacimleri hakkında 1'inci madde hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Kiralama araçların silindir hacimleri 1600 cc'yi geçmeyeceği hükmü uyarınca Belediyemizin hizmetlerinde kullanılmak üzere 01.01.2018 – 31.12.2018 tarihleri arasında kullanılmak üzere 12 aylık kiralama ihalelerinde Belediyemiz Sar-Bel Sarnıç İmar Teknik Turizm Limited Şirketine ait 35 GB 1010 plakalı Volvo marka araç ile 35 GB 4213 plakalı Mercedes marka araçların her ne kadar kiralama şartlarına uygun görünmese de kiralama bedeli piyasa koşullarının altında kaldığı göz önüne alındığında Belediyemiz açısından herhangi bir

www.balioglu.net

kamu zararına sebebiyet verilmediği anlaşılmaktadır.

Bu tür araç kiralamalarında 2014/6425 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın hizmet alımı suretiyle taşıt edinimi yönetmeliğine uyulmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak bahse konu olan Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1'inci maddesinde 05.01.1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde ve son iki sırasında belirtilenler hariç olmak üzere (2) sayılı cetvelde yer alan makamlar ile güvenlik önlemli (zırhlı) araçlar, koruma altına alınanlarla ilgili yönetmelik hükümlerine göre tahsis olunanlar ve idarenin yurt dışı teşkilatları için yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıt edinilebileceği, bunların dışında hibe dâhil her ne suretle olursa olsun yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıt edinilemeyeceği açıkça düzenlenmiştir. Görüldüğü üzere, Bakanlar Kurulu Kararı'nda sayılan durumların dışında kamu idarelerince hibe dâhil her ne suretle olursa olsun yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıt edinilemeyeceği belirtilmiştir. Dolayısıyla idarelerin mevzuat tarafından belirlenen sınırların dışına çıkarak araç kiralamaları kamu zararına sebep olup olmadığına bakılmaksızın hukuken mümkün görünmemektedir.

www.balioglu.net

Öte yandan İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 11: 320-Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca, kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak aynı maddenin devemındaki hüküm uyarınca, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin, 320- Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği ve işleyişinin anlatıldığı 249 ve 250'nci maddelerine göre; mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle

ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için 320-Bütçe Emanetleri Hesabının kullanılması ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, bütçe giderlerinin gerçekleşmesi sırasında nakit yetersizliğinden dolayı 320- Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarların ilgililere ödenmesi aşamasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına göre ödeme yapılmasıyla ilgili işlemlere başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

GAZİEMİR BELEDİYESİ 31.12.2018 TARİHLİ BİLANÇOSU

AKTİF		2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI	PASİF		2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**28.767.089,87**	**32.834.353,27**	**36.024.241,63**	**3**	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**57.544.044,60**	**67.024.299,57**	**81.030.894,45**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**673.513,99**	**2.621.535,24**	**156.614,83**	**30**	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
100	KASA HESABI	0,00	0,00	0,00	300	BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00
101	ALINAN ÇEKLER HESABI	0,00	0,00	0,00	303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
102	BANKA HESABI	452.636,13	2.048.790,84	4.764,11	304	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	0,00	0,00	0,00
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	0,00	0,00	309	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
104	PROJE ÖZEL HESABI	0,00	0,00	0,00	**31**	**KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
105	DÖVİZ HESABI	0,00	0,00	0,00	310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	0,00	0,00	**32**	**FAALİYET BORÇLARI**	**28.750.721,95**	**35.703.215,23**	**44.421.670,79**
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00	0,00	0,00	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	28.750.721,95	35.703.215,23	44.421.670,79
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	220.877,86	572.744,40	151.850,72	322	BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
117	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	**33**	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**12.163.089,25**	**12.270.770,04**	**13.021.765,10**
118	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	9.923.453,91	10.467.756,36	11.131.767,97
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**21.256.493,91**	**23.120.002,85**	**28.962.437,75**	333	EMANETLER HESABI	2.239.635,34	1.803.013,68	1.889.997,13
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	**34**	**ALINAN AVANSLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	19.978.078,48	22.380.819,05	28.627.653,10	340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.273.838,47	663.105,87	233.547,94	349	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	4.576,96	76.077,93	101.236,71	**36**	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**16.630.233,40**	**19.050.314,30**	**23.587.458,56**
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	11.382.688,40	13.358.376,05	16.702.063,82
13	**KURUM ALACAKLARI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	1.509.351,84	1.930.294,50	2.036.712,54
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	3.691.894,68	3.730.855,83	4.786.182,07
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	46.298,48	30.787,92	62.500,13

www.balioglu.net

14	**DİĞER ALACAKLAR**	**0,00**	**0,00**	**5.600,71**	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HE	0,00	0,00	0,00
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	5.600,71	**37**	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
15	**STOKLAR**	**1.647.270,66**	**2.012.885,35**	**1.889.681,58**	372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00	0,00	0,00
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.647.270,66	2.012.885,35	1.889.681,58	379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
153	TİCARİ MALLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	**38**	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
157	DİĞER STOKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00	0,00	0,00
16	**ÖN ÖDEMELER**	**535.044,07**	**590.848,94**	**711.309,31**	381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00	**39**	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
161	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	0,00	0,00
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	535.044,07	590.848,94	711.309,31	397	SAYIM FAZLALARI HESABI	0,00	0,00	0,00
164	AKREDİTİFLER HESABI	0,00	0,00	0,00	399	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	0,00	0,00	**4**	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**9.217.858,41**	**11.930.669,85**	**6.988.909,35**
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	0,00	0,00	0,00	**40**	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**7.982.845,42**	**9.202.351,86**	**5.327.667,37**
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	7.982.845,42	9.202.351,86	5.327.667,37
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	0,00	0,00	404	TAHVİLLER HESABI	0,00	0,00	0,00
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**4.654.767,24**	**4.489.080,89**	**4.298.597,45**	409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	4.654.767,24	4.489.080,89	4.298.597,45	**41**	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	0,00	0,00	410	DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
197	SAYIM NOKSANLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	**43**	**DİĞER BORÇLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
2	**DURAN VARLIKLAR**	**91.909.001,95**	**96.484.357,04**	**102.366.216,85**	430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
21	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	438	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
217	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	**44**	**ALINAN AVANSLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
218	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	440	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**512.133,65**	**1.418.727,55**	**1.928.649,23**	449	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	224.209,36	1.105.500,12	1.105.500,12	**47**	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**100.000,00**	**100.000,00**	**100.000,00**
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	287.924,29	313.227,43	820.084,75	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	100.000,00	100.000,00	100.000,00
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00	0,00	3.064,36	479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00

www.balioglu.net

23	**KURUM ALACAKLARI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**48**	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**1.135.012,99**	**2.628.317,99**	**1.561.241,98**
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00	0,00	0,00
24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**30.749.600,33**	**31.301.442,78**	**33.453.368,03**	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	1.135.012,99	2.628.317,99	1.561.241,98
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	4.390.100,33	4.941.942,78	5.593.868,03	**49**	**DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	26.359.500,00	26.359.500,00	27.859.500,00	499	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**60.647.267,97**	**63.764.186,71**	**66.792.955,97**	**5**	**ÖZ KAYNAKLAR**	**53.914.188,81**	**50.363.740,89**	**50.370.654,68**
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	15.548.266,75	16.754.392,89	16.508.317,89	**50**	**NET DEĞER**	**41.595.259,61**	**42.220.464,11**	**42.795.926,05**
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	11.200.247,72	11.232.208,22	14.846.997,60	500	NET DEĞER HESABI	41.595.259,61	42.220.464,11	42.795.926,05
252	BİNALAR HESABI	28.904.054,78	28.717.147,78	28.578.036,23	**52**	**YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	2.126.689,79	2.248.818,25	2.324.882,87	522	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
254	TAŞITLAR HESABI	2.774.622,75	2.747.078,46	2.785.831,17	**57**	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**8.443.117,74**	**12.718.145,42**	**12.718.145,42**
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	4.237.051,67	4.633.378,80	5.066.782,43	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	8.443.117,74	12.718.145,42	12.718.145,42
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	**58**	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-399.216,22**	**-399.216,22**	**-4.175.652,42**
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-5.585.482,99	-6.816.680,27	-6.982.172,15	580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-399.216,22	-399.216,22	-4.175.652,42
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	1.441.817,50	4.247.842,58	3.664.279,93	**59**	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**4.275.027,68**	**-4.175.652,42**	**-967.764,37**
259	YATIRIM AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	4.275.027,68	0,00	0,00
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0,00	-4.175.652,42	-967.764,37
260	HAKLAR HESABI	1.381.898,20	1.402.276,80	1.409.923,20					
264	ÖZEL MALİYETLER HESABI	0,00	0,00	0,00					
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.381.898,20	-1.402.276,80	-1.409.923,20					
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER**	**0,00**	**0,00**	**0,00**					
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	0,00	0,00					
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**0,00**	**0,00**	**191.243,62**					
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	295.003,80					
297	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00					
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	0,00	-103.760,18					
TOPLAM		**120.676.091,8**	**129.318.710,3**	**138.390.458,5**	**TOPLAM**		**120.676.091,8**	**129.318.710,3**	**138.390.458,5**

9	**NAZIM HESAPLAR**	**79.610.150,25**	**54.116.987,76**	**8.547.205,09**	**9**	**NAZIM HESAPLAR**	**79.610.150,25**	**54.116.987,76**	**8.547.205,09**

www.balioglu.net

90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**90**	**ÖDENEK HESAPLARI**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI**	**7.396.398,70**	**7.583.245,90**	**7.739.554,60**	**91**	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI**	**7.396.398,70**	**7.583.245,90**	**7.739.554,60**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	7.296.398,70	7.483.245,90	7.639.554,60	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	7.296.398,70	7.483.245,90	7.639.554,60
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	100.000,00	100.000,00	100.000,00	913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	100.000,00	100.000,00	100.000,00
92	**TAAHHÜT HESAPLARI**	**72.213.751,55**	**46.533.741,86**	**807.650,49**	**92**	**TAAHHÜT HESAPLARI**	**72.213.751,55**	**46.533.741,86**	**807.650,49**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	72.213.751,55	46.533.741,86	807.650,49	921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	72.213.751,55	46.533.741,86	807.650,49
	GENEL TOPLAM	**200.286.242,1**	**183.435.698,1**	**146.937.663,6**		**GENEL TOPLAM**	**200.286.242,1**	**183.435.698,1**	**146.937.663,6**

www.balioglu.net

2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	YARDIMCI HESAP KODU	GİDERİN TÜRÜ	(2016) Yılı	(2017) Yılı	Cari Yıl (2018)	Hesap Kodu	YARDIMCI HESAP KODU	GELİRİN TÜRÜ	(2016) Yılı	(2017) Yılı	Cari Yıl (2018)
630	1	PERSONEL GİDERLERİ	15.297.778,74	16.801.464,83	19.178.994,24	600	1	VERGİ GELİRLERİ	33.030.796,28	32.991.344,29	35.172.488,67
630	2	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.038.515,99	2.170.329,91	2.310.955,71	600	3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	5.004.713,84	6.121.027,69	5.646.720,15
630	3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	52.436.423,89	60.299.680,15	70.479.141,31	600	4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	1.598.927,65	29.727,57	1.491.031,43
630	4	FAİZ GİDERLERİ	917.094,18	3.267.059,05	613.448,60	600	5	DİĞER GELİRLER	36.020.178,42	48.954.440,12	53.437.877,03
630	5	CARİ TRANSFERLER	990.536,25	2.389.982,45	1.696.532,16	600	6	SERMAYE GELİRLERİ	0,00	0,00	0,00
630	6	SERMAYE GİDERLERİ	0,00	0,00	0,00	600	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GELİRLERİ	6.863.525,67	1.361.489,58	1.078.818,00
630	7	SERMAYE TRANSFERLERİ	0,00	0,00	0,00						
630	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GİDERLERİ	0,00	445.149,79	0,00						
630	12	GELİRLERİN RET VE İADESİNDEN KAYNAKLANAN GİDERLER	5.129.255,26	4.833.025,79	1.025.318,89						
630	13	AMORTİSMAN GİDERLERİ	190.261,03	1.251.575,88	276.898,46						
630	14	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	1.243.248,84	2.175.413,82	2.213.410,28						
630	20	SİLİNEN ALACAKLARDAN KAYNAKLANAN GİDERLER	0,00	0,00	0,00						
630	99	DİĞER GİDERLER	0,00	0,00	0,00						
GİDER TOPLAMI			78.243.114,18	93.633.681,67	97.794.699,65	GELİR TOPLAMI			82.518.141,86	89.458.029,25	96.826.935,28
FAALİYET SONUCU(+/-)									4.275.027,68	-4.175.652,42	-967.764,37

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Yargı Kararıyla İptal Edilen İmar Uygulamasının Yerine Getirilmeyerek İdari İşlemde Israr Edilmiş Olmasının Kamu Zararına Sebep Olması	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususlar, ilgili mahkeme kararlarına uyularak düzeltilmiştir.
Kamulaştırma İşlemlerinin Tapu İdaresi Tarafından İlgili Belediyeye Bildirilmemesi	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamulaştırma işlemleri, Tapu İdaresi tarafından Tapu Ve Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS) aracılığıyla Belediyeye bildirilmektedir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İZMİR GAZİEMİR BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **64**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **65**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **65**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **65**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **66**

6. **DENETİM BULGULARI** **67**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Hedef-Amaç İlgililiğinin Kurulamaması 69
Tablo 2: İyi Tanımlanmadığı Değerlendirilen Göstergeler 70
Tablo 3: Çıktı/Sonuç Odaklı Olmayan Performans Hedefi Örnekleri 72
Tablo 4: İyi Tanımlanmayan Performans Göstergeleri 75
Tablo 5: Performans Hedefleriyle İlgili Olmayan Performans Göstergeleri 79
Tablo 6: Stratejik Hedeflerle İlgili Olmayan Performans Hedefleri 81

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Bir Önceki Stratejik Plana İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

2. Stratejik Planda Yer Alan Bazı Hedeflerin Amaçla İlgili Olmaması

3. Stratejik Planda Yer Alan Bazı Hedeflerin Performans Göstergelerinin İyi Tanımlanmaması

4. Performans Programında Yer Alan Bazı Hedeflerin Faaliyet/Girdi Odaklı Olması

5. Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin İyi Tanımlanmamış Olması

6. Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Performans Hedefleriyle İlgili Olmaması

7. Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Hedeflerinin Stratejik Hedeflerle İlgili Olmaması

8. Faaliyet Raporunda, Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmemesi

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu Rapor, Gaziemir Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Gaziemir Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarını değerlendirmek amacıyla aşağıdaki belgeler denetlenmiştir:

- 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 Yılı Performans Programı,
- 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçlarının ölçümünü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Performans bilgisinin denetimi çerçevesinde, Gaziemir Belediyesinin 2015 - 2019 dönemi Stratejik Planı ve 2018 yılı Performans Programı ile 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevzuatta öngörülen sürede hazırlanarak kamuoyuna sunulduğu, dolayısıyla Belediyenin bu anlamdaki yükümlülüğünü yerine getirdiği anlaşılmıştır.

Yukarıda sayılan belgelerin, performans bilgisinin içeriği kapsamında incelenmesi neticesinde; Rapor'un "Genel Değerlendirme" ve "Denetim Bulguları" bölümünde açıklanan ve üzerinde durulması gereken bazı hususlar tespit edilmiştir.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla seçilen performans göstergeleri üzerinden yapılan incelemelerde, veri kayıt sistemlerinin etkin bir şekilde işlediği dolayısıyla Faaliyet Raporu'nda yayımlanan gerçekleşmelere ilişkin bilgilerin güvenilir olduğu değerlendirilmiştir.

Bu itibarla Belediyenin performans yönetim sürecinde, Rapor'un "Genel Değerlendirme" ve "Denetim Bulguları" kısmında yer alan değerlendirme ve öneriler doğrultusunda tedbirlerin alınması gerektiği düşünülmektedir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Gaziemir Belediyesinin yayımladığı 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik

Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Gaziemir Belediyesince yayımlanan 2015 - 2019 dönemi Stratejik Planı ve 2018 yılı Performans Programı ile İdare Faaliyet Raporu incelenerek, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi kapsamında üretilen performans bilgisinin güvenirliği değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda Kurumun, 2015 - 2019 yılı Stratejik Planı'nın, 2018 yılı Performans Programı'nın ve 2018 yılı Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların hazırlanması ve kamuoyuna açıklanması bakımından mevzuatta belirtilen zamanlara uyulduğu görülmüştür.

Bunun yanında, Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen nedenlerle bu kriterlere kısmen uyduğu kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

Kurumun Stratejik Planı üzerinde yapılan incelemede, önceki dönem stratejik planında yer alan hedef ve göstergelerin başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirmeye mevcut stratejik planda yer verilmediği görülmüştür. Plan'ın, bulgularda yer verilen hususlar haricinde ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterini sağladığı anlaşılmıştır.

Performans Programı üzerinde yapılan incelemede de, Program'ın ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini bulgularda belirtilen hususlar dışında sağladığı, bazı hedef ve göstergelerin ise çıktı-sonuç odaklı olmadığı görülmüştür.

Faaliyet Raporu üzerinde yapılan incelemede ise Rapor'un doğrulanabilirlik kriterini sağladığı, geçerlilik/ikna edicilik kriterine ilişkin olarak Performans Programındaki hedef ve göstergelerde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

İncelenen veri kayıt sistemi açısından; üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri doğru olarak yansıttığı, göstergenin tanımına dayalı olarak gerçekleşmelerle ilgili olmayan hususları içermediği ve bu nedenle incelenen veri kayıt sisteminin, hedef ve gösterge açısından

performansın ölçülmesi ve raporlanması amacına uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde Gaziemir Belediyesi tarafından hazırlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlanmalıdır. Stratejik Plan'da önceki dönem stratejik planında yer alan hedef ve göstergelerin başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirmeye yer verilmesinin, Performans Programı'nda tüm hedef ve göstergelerin çıktı-sonuç odaklı olmasının, Faaliyet Raporu'nda ise Performans Programı'ndaki hedef ve göstergelerde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Bir Önceki Stratejik Plana İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

www.balioglu.net

28.07.2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in "Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde Uyulması Gereken Genel Hususlar" başlıklı kısmında,

"İkinci ve daha sonraki stratejik planını hazırlayacak kamu idareleri için, yürürlükteki stratejik planın uygulanmış olan dönemine ilişkin hedef ve göstergeler bazında gerçekleşme düzeyi ile başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirme bölümüne yeni hazırlanacak plan içinde yer verilecektir. Bir önceki plandan temel farklılıklar ve bu farklılıkların nedenleri açıklanacaktır."

denilmektedir.

Bahse konu olan hüküm uyarınca, önceki dönem stratejik planında yer alan hedef ve göstergelerin başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirmenin mevcut stratejik planda sunulması gerekmektedir.

Yapılan incelemede Belediyenin bahse konu değerlendirmeye, 2015 - 2019 yıllarını kapsayan Stratejik Plan'da yer vermediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "2011 ve 2015 yılı Tebliğlerinde bu hususa yer verilmiş, ancak 2018 Tebliğinde bu husus yer almamıştır. 2019 yılında çıkarılan Belediyeler İçin

Stratejik Planlama Rehberi'nde ise bu husus yeniden yer almış bulunmaktadır. Görüldüğü üzere, bu konuda tam bir istikrar oluşturulamamaktadır. Bu nedenle, 2015 - 2019 Stratejik Plan çalışmalarında öncelikle bir önceki stratejik planın değerlendirmesi yapılarak belediye meclisimize konu ile ilgili sunum yapılmış ancak planda buna yer verilmesinin gerekli olmadığı değerlendirilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak 2011 ve 2015 tarihlerinde yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'de önceki dönem stratejik planında yer alan hedef ve göstergelerin başarı ve/veya başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirmeye, izleyen dönem Stratejik Planında yer verilmesi gerektiği hususu belirtilmiştir. Dolayısıyla İdarenin 2015 - 2019 dönemine ilişkin Stratejik Planı'nın hazırlık aşamasında o anki mevzuatta bulunan hükümleri esas alarak Stratejik Planı hazırlaması gerektiği, yani İdarenin bu konuda takdir yetkisinin olmadığı düşünülmektedir.

BULGU 2: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Hedeflerin Amaçla İlgili Olmaması

www.balioglu.net

28.07.2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in 4'üncü bölümünde:

Durum analizi ile amaç ve hedeflerin bağlantısının açık bir şekilde gösterilmesi,

Hedeflerin sonuç odaklı ve kuruluşun hizmet alanına uygun bir biçimde ifade edilmesi,

Hedeflere yönelik performans göstergelerinin, bu göstergeler cinsinden mevcut durumun ve plan döneminde ulaşılması arzulanan seviyenin belirtilmesi,

gerektiği ifade edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre hedef ve göstergelerin, amaçlar ile ilgili olması gerekmektedir. İlgililik, hedefin amaçla ilgililiği ve performans göstergesinin hedefle ilgililiği açısından değerlendirilmektedir.

2015-2019 Gaziemir Belediyesi Stratejik Planı'nda yer alan bazı hedefler için hedef-amaç ilgililik bağının kurulamadığı tespit edilmiştir. Bu hususa ilişkin tespitler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Hedef-Amaç İlgililiğinin Kurulamaması

Amaç 1: Hizmet alanlarında bilişim sistemi ve teknolojiyi etkin kullanabilen, katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışı esas alan çözüm odaklı kurumsal yapı oluşturmak.	**Hedef 1.4:** Bina tesis ve makinelerin bakım ve onarımları optimum maliyetle gerçekleştirilecek ve taşınır mal yönetiminde daha etkin bir sistem oluşturulacak.
	Hedef 1.5: Mali hizmetlerde etkili yöntemler geliştirerek, vergi gelirlerinde tahakkuk oranı artırılacak.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda yer alan amacı sadece bilişim sistemleri ve teknoloji ile ilgili sınırlayıcı olarak değerlendirmenin doğru olmadığı değerlendirilmektedir. Hizmet alanları denildiğinde bina tesis ve makinelerin birbirinden ayrı tutulamayacağı gibi, hizmet alanları için gerekli çözümleri üretmek içinde kaynak gereksinimi yaratacağı düşünülmüştür. Çözüm odaklı kurumsal yapı kapsamında değerlendirilecek bu alanlar için hedef belirlemenin doğru bir yaklaşım olarak ele alındığı değerlendirilmektedir. Nitekim; stratejik amaçlar belediyenin hizmetlerine ilişkin politikalar uygulanması ile elde edilebilecek sonuçların kavramsal ifadesidir ve stratejik hedefler için çerçeve çizmektedir. Stratejik Planlama Kılavuzu'nda amaç sayısı 7 ile sınırlandırılırken, 2019 yılında yayımlanan Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi'nde belediye faaliyet alanının genişliğinden dolayı bu sayı 10'a çıkarılmıştır. Bu amaçlardan bir tanesinin de 'Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi'ne yönelik olması gerektiğine vurgu yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdarenin açıklamaları değerlendirildiğinde bina tesis ve makinelerin bakım ve onarımlarının optimum maliyetle gerçekleştirilmesinin, etkin bir taşınır mal yönetimi sisteminin oluşturulmasının ve mali hizmetlerde etkili yöntemlerin geliştirilerek vergi gelirlerinin tahakkuk oranlarının artırılmasının; katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışı esas alan çözüm odaklı kurumsal yapı oluştulması amacına yönelik hizmet etmediği düşünülmektedir. Kaldı ki bu etkin yönetim ve yöntemlerin tam olarak ne olduğu da belirtilmemiştir. Dolayısıyla bulguda da belirtildiği üzere bahsi gecen hedeflerin stratejik amaçla ilgili olmadığına dair değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 3: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Hedeflerin Performans Göstergelerinin İyi Tanımlanmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre kamu idareleri stratejik plan

www.balioglu.net

hazırlarken neyi başarmak istediklerini açıkça tanımlamalıdır. Hedefler ve performans göstergeleri yeterince açık ve anlaşılır olmalıdır.

"İyi tanımlanma" kriteri açık, net ve anlaşılabilir performans hedef ve göstergeleri belirleme gerekliliğiyle ilgilidir. Göstergelerin iyi tanımlanmamış olması, kamu idarelerinin hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlaması riskini doğurur. Bu riskin ortadan kaldırılabilmesi için kamu idarelerinin performans hedef ve göstergelerini açık ve anlaşılır şekilde belirlemeleri gerekir.

Ayrıca performans göstergelerinin paydaşlarca takip edilmesi ve geçmiş yıllarla karşılaştırılması açısından da performans göstergeleri iyi tanımlanmalı, göstergede ya da göstergenin açıklanması kısmında, kapsam açık bir şekilde belirtilmelidir.

2015 - 2019 Gaziemir Belediyesi Stratejik Planında yer alan performans göstergelerinden bazılarının iyi tanımlanmamış olduğu görülmüş olup aşağıdaki tabloda bu göstergelere yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 2: İyi Tanımlanmadığı Değerlendirilen Göstergeler

Hedef 1.11: Hizmet alanlarında kalite düzeyi artırılarak bilişim sistemi ve teknolojiyi etkin kullanabilen personel sayısı yükseltilecek.	**Gösterge 1.11.1:** Teknolojiyi etkin kullanabilen personel oranı (%)	**İyi Tanımlanma Değerlendirmesi:** Etkin kullanabilen personel kavramının neyi ifade ettiği açık ve anlaşılabilir nitelikte değildir.
Hedef 4.1: Sosyal (ayni ve nakdi) yardımlarda nitelik ve nicelik artışı sağlanacak.	**Gösterge 4.1.2:** Sosyal yardım alan kişi ve aile sayısı (adet)	**İyi Tanımlanma Değerlendirmesi:** Sosyal yardım alan kişi ve aile sayısının 13.000 olarak belirlendiği görülmüştür. Ancak bu rakamın kişi sayısını mı aile sayısını mı gösterdiğine dair herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.
Hedef 5.2: Girişimciliği destekleyici faaliyetler düzenlenecek ve yeni fuar alanının Gaziemir ekonomisine sağlayacağı katkı artırılacak.	**Gösterge 5.2.2:** İlçedeki mükellef sayısındaki artış oranı (%)	**İyi Tanımlanma Değerlendirmesi:** Mükelleften kastedilenlerin kim olduğu ile ilgili herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Girişimcilikle ilgisi olmayan mükelleflerin bu kapsamdan çıkarılması gerekir.

Hedef 5.2: Girişimciliği destekleyici faaliyetler düzenlenecek ve yeni fuar alanının Gaziemir ekonomisine sağlayacağı katkı artırılacak.	**Gösterge 5.2.3:** İlçedeki vergi matrahındaki artış oranı (%)	**İyi Tanımlanma Değerlendirmesi:** Vergi matrahından hangi matrahın kastedildiği anlaşılmamaktadır. (Gelir vergisi, kurumlar vergisi vs.) Göstergenin ilgili olduğu matrah türünün belirtilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "1.11. Bilgisayar ve internetin hızlı gelişimi ve yayılması ile başladığı düşünülen bu çağa 'Bilgi Çağı' denilmektedir. Belediye hizmet alanlarında daha çok teknolojiye yer verilirken, belediye personelinin mevcut teknolojiyi kullanma düzeyi hedefin gerçekleşmesini etkilemektedir. 2015-2019 Stratejik Plan çalışmalarında personelin teknolojiyi kullanım düzeyi ölçülmüş ve buna yönelik bir gösterge kullanılmıştır (Gösterge 1.11.1). Yapılan ölçüm sonucunda teknolojiyi etkin kullanan personel sayısının %70 olduğu görülmüştür. Bilgi İşlem Müdürlüğü tarafından 2015 - 2019 yılları arasında Bilgi Teknolojilerine yönelik 9 ayrı branşta 351 personele eğitim verilmiştir. Bu etkinin ölçümü için de bu yönde gösterge kullanmanın doğru bir yaklaşım içerdiği değerlendirilmektedir.

4.1. Gösterge sosyal yardım alan kişi ve aile sayısı olarak ifade edildiği için bu gösterge ikisinin toplamını ifade etmektedir. Sosyal yardımlar belediyelerde aile ve kişi şeklinde sunulmaktadır. Sosyal yardımlarla ilgili birimimiz aile ve kişi sayılarını ayrı ayrı tutmaktadır.

5.2. Hedef girişimciliği desteklemeye yönelik olarak belirlenmiş olup, girişimciliğin desteklenmesi ilçedeki mükellef sayısını yani işletme sayısının artışına neden olması beklenmektedir. Burada ifade edilen mükellef sayısı vergi mükelleflerini ifade etmektedir. Bunlar şahıs olabileceği gibi kurumsal mükellefler şeklinde de olabilir. Bu değerlendirmeler çerçevesinde sözkonusu göstergelerin iyi tanımlanmış olduğu değerlendirilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından Gösterge 1.11.1'e ilişkin "Yapılan ölçüm sonucunda teknolojiyi etkin kullanan personel sayısının %70 olduğu görülmüştür." denilse de bu oranın nasıl ve neye göre belirlendiği belirtilmemiştir. Esasen bulgu konusu husus teknolojiyi etkin kullanabilmekten kastın (nitelik mi nicelik mi vs.) ne olduğunun tam olarak anlaşılmadığıdır. Dolayısıyla bahse konu gösterge iyi tanımlanmadığı için bu durum kamu idarelerinin hedeflerine yönelik başarıyı yanlış raporlaması riskini doğurabilecektir.

Gösterge 4.1'e ilişkin sosyal yardım alan kişi ve aile sayısı olarak ifade edildiği için bu

www.balioglu.net

gösterge ikisinin toplamını ifade ettiği sosyal yardımlar belediyelerde aile ve kişi şeklinde sunulduğu, sosyal yardımlarla ilgili birimin aile ve kişi sayılarını ayrı ayrı tutulduğu belirtilmiştir. Ancak bu 13.000 rakamının kaçının aile kaçının kişi olduğu ayrımı Stratejik Plan'da ayrı ayrı belirtilmesinin iyi tanımlama kriteri açısından gerekli olduğu düşünülmektedir.

Gösterge 5.2'ye ilişkin ifade edilen mükellef sayısının vergi mükelleflerini ifade ettiği, bu mükelleflerin şahıslar olabileceği gibi kurumsal mükellefler şeklinde de olabileceği ifade edilmiştir. Ancak mükellefiyet kavramının daha geniş olduğu yeni açılan işyerleri dolayısıyla gelir vergisi mükellefi ve/veya kurumlar vergisi mükellefi sayısının yanında çevre temizlik vergisi mükellefi, emlak vergisi mükellefi gibi mükellefiyetlerin sayısında da artış yaşanacağı, bu nedenle göstergede yer alan mükellef sayısının yeteri kadar açık ve anlaşılır olmadığından söz konusu göstergenin iyi tanımlanmadığı düşünülmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

www.balioglu.net

BULGU 4: Performans Programında Yer Alan Bazı Hedeflerin Faaliyet/Girdi Odaklı Olması

Maliye Bakanlığınca 2009 yılında hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" başlıklı kısmında performans hedeflerinin, çıktı-sonuç odaklı olması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Rehber'in "Tanımlar" bölümünde Çıktı'nın, idare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetler olduğu, Sonuç'un ise idarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkiler olduğu tanımlanmıştır.

Ancak yapılan inceleme sonucunda, aşağıdaki tabloda yer alan performans hedeflerin çıktı veya sonuç odaklı olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: Çıktı/Sonuç Odaklı Olmayan Performans Hedefi Örnekleri

Performans Hedefleri	Çıktı/ Sonuç Odaklılık Değerlendirmesi
2018 yılında toplam Kalite Yönetim Sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalar başlatılacak.	Kalite Yönetim Sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışma yapmak hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.

2018 yılında Gaziemir Belediyesi sorumluluğundaki yolların asfalt bakım ve onarım çalışmaları yapılacak.	Yolların asfalt, bakım ve onarım çalışmalarını yapmak hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.
2018 yılında Hasan Güven Caddesi ve Emlak Bankasından Zafer Mahallesi EVKA-7 bölgesine ulaşım için 20 metrelik yol açma çalışmaları ile ilgili gerekli girişimlerde bulunulacaktır. (İ.B.B. ile koordineli)	Yol açma çalışmalarıyla ilgili girişimlerde bulunmak hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.
2018 yılında kent trafiğinin rahatlatılmasına yönelik, Mehmet Emin Gürkan Caddesi ile Hasan Güven Caddesi arasındaki 20 metrelik imar yolu trafiğe açılabilmesi için gerekli girişimlerde bulunulacak. (İBB ile koordineli)	İmar yolunun trafiğe açılabilmesi için girişimlerde bulunmak hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.
2018 yılında Zafer Mahallesinde (Evka-7 konutları arasında) bulunan alanda, içinde sosyal donatı alanlarının bulunduğu rekreasyon alanı projesi inşa edilecek. (İBB ile koordineli)	Proje yapma hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır
2018 yılında çevre ve doğa bilincini arttırmaya yönelik vatandaşların da katılımını sağlayacak projeler üretilecek.	Proje üretilmesi hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.
2018 yılında Beyazevler Mahallesinde, Beyazevler Rekreasyon Alanı Projesi yapılacak.	Proje yapma hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.
2018 yılında Evka -7 bölgesi içerisindeki alan yaşlı bakım ve dinlenme evi projesi olarak gerçekleştirilecek. (Milli Emlak tahsisi ile)	Proje yapma hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.
2018 yılında 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonlarının onaylanmasını müteakip 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Revizyonları hazırlanacak.	Uygulama İmar Planı Revizyonu hazırlamak hedefi çıktı ya da sonuç odaklı değil girdi odaklıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinde performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı olması gerekliliği belirtilmiş, zorunluluğu konusunda bir bilgiye yer verilmemiştir.

www.balioglu.net

*Kalite Yönetim Sisteminin oluşturulması bir süreç olup, 2018 yılı içinde çalışmaların başlatılması öngörülmüştür. Bu nedenle bu hedefin çıktı-sonuç odaklı olmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

*Asfalt bakım ve onarımı faaliyetinde girdi asfalt miktarı olup, bu girdi ile yapılan iş (yani bakım ve onarım) hedeflenmiştir. Bu yönü ile düşünüldüğünde hedefin aksine girdi odaklı değil çıktı odaklı olduğu değerlendirilmektedir.

*Yol açma ile ilgili hedefler, kalite yönetim sisteminde de ifade edildiği üzere bir işin parçası olup, sadece 2018 için bu parça hedeflenmiştir. Hedef belirlenirken bu işin İBB ile koordinasyon içinde yapılması gereği de göz ardı edilmemiştir. Bu yüzden bu hedefin çıktı-sonuç odaklı olmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

*Toplumda çevre ve doğa bilincini oluşturma (beklenen sonuç) kolay bir süreç olmayıp, 2018 yılında bu süreci etkin hale getirmek için projeler üretilmesi öngörülmüştür. Bu yönü ile hedef aksine girdi odaklı değil sonuca yönelik çıktı niteliğini taşımaktadır.

*Rekreasyon Alanı Projesi hazırlamak, sürecin başlangıç aşaması olması nedeniyle, hedefin çıktı-sonuç odaklı olmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

* Yaşlı Bakım ve Dinleme Evi Projesi niteliği itibariyle sonuca yönelik olup, gerçekleştirilmesi çeşitli adımları içermektedir. 2018 için bu adım hedeflenmiştir. Hedef belirlenirken bu iş için Milli Emlak tahsisi de göz ardı edilmemiştir. Bu yüzden bu hedefin çıktı-sonuç odaklı olmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

* 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı belediyenin görev alanında olup, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planından sonra üretilmesi gerekmektedir. Bu yönü ile belediyenin çıktıları arasında yer almakta olup, girdi odaklı olması mümkün değildir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberi’nde performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı olmasının zorunlu olmadığı belirtilse de adı geçen Rehber’in ‘Tanımlar’ kısmında performans hedefinin kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedeflerdir, şeklinde tanımlandığı için performans hedefinin çıktı-sonuç odaklı olması zorunluluğu açıktır.

Aynı Rehberi’nin yine ‘Tanımlar’ kısmında Girdi’nin, bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken beşeri, mali ve fiziksel değerler olduğu, Çıktı’nın idare tarafından üretilen nihai

www.balioglu.net

ürün veya hizmetler olduğu, Sonuç'un ise idarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkiler olduğu tanımlanmıştır. Bu çerçevede, bulgu konusu edilen performans hedeflerinin idare tarafından üretilmiş nihai ürün veya hizmeti barındırmadığı gibi bu hizmetin toplum üzerinde meydana getirdiği etkileri de barındırmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Performans Programı hazırlanırken belirlenmiş olan performans hedeflerinin Rehber'de belirtildiği üzere çıktı-sonuç odaklı olmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 5: Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin İyi Tanımlanmamış Olması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in "Performans Programlarının Hazırlanması" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"*Performans programlarında yer alan hedef ve göstergelerin sade ve anlaşılır olması gerekmektedir*." denilmektedir.

www.balioglu.net

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "*Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi"* başlıklı bölümüne göre performans göstergeleri sade, anlaşılır, net olmalıdır. Gaziemir Belediyesi 2018 yılı Performans Programı'nın incelenmesi sonucunda programda aşağıdaki tabloda yer alan performans göstergelerinin iyi tanımlanmadığı görülmüştür.

Tablo 4: İyi Tanımlanmayan Performans Göstergeleri

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	İyi Tanımlanma Değerlendirmesi
Hedef 1.7.5: 2018 yılında Gaziemir ilçesini tanıtan afiş, broşür, pankart, ayaklı ve ışıklı pano, sticker, billboard, megalight, bülten basımı, CD, DVD,vb.) tanıtım materyallerinin basım ve dağıtımı yapılacak	Talebi karşılama oranı (%)	Talebi karşılama oranından ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Gösterge net ve anlaşılabilir değildir.
Hedef 2.1.3: 2018 yılında sahipsiz hayvanların yaşamlarını sürdürebilmelerine yönelik ilçe sınırları içerisinde doğal yaşam merkezi oluşturulacak.	Tahsis işlemi	Tahsis işleminden ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Gösterge net ve anlaşılabilir değildir.

Hedef 2.1.5: 2018 yılında sahipsiz hayvanların toplanması, takibi ve kontrolüne yönelik işlemler yürütülecek, ayrıca sahipsiz hayvanların beslenmesi amacıyla ilçedeki işletmelerin mutfaklarından artan gıda maddelerinin toplanması sağlanacak	Vatandaş memnuniyeti (%)	Vatandaş memnuniyetinden ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Vatandaşın hangi faaliyetten memnuniyet duyacağı ifade edilmelidir. Bu sebeple gösterge net ve anlaşılabilir değildir.
Stratejik Hedef 4.1.1: 2018 yılında sosyal yardımlarda (ayni ve nakdi) nitelik ve nicelik artışı (sünnet ve toplu nikah, ihtiyaç sahiplerine nakdi yardım, askere gidecek gençlere ve öğrencilere malzeme yardımı, iftar yemekleri ile cenaze taziye hizmetleri düzenlenecek) sağlanacak.	Memnuniyet Oranı (%)	Memnuniyet oranından ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Vatandaşın hangi faaliyetten memnuniyet duyacağı ifade edilmelidir. Bu sebeple gösterge net ve anlaşılabilir değildir.
Hedef 6.1.1: 2018 yılında kültür ve sanat alanında Konser, Tiyatro, Opera v.b. etkinlikler düzenlenecek.	Vatandaş Memnuniyeti (%)	Vatandaş memnuniyetinden ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Vatandaşın hangi faaliyetten memnuniyet duyacağı ifade edilmelidir. Bu sebeple gösterge net ve anlaşılabilir değildir.
Hedef 6.1.3: 2018 yılında Belediyemiz ile Kardeş Kent protokolü imzalanan belediyelerin katılımıyla Ulusal ve Uluslararası Çocuk Şenliği düzenlenecek.	Ortalama katılım sıklığı (yıl)	Ortalama katılım sıklığından ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Bu sebeple gösterge net ve anlaşılabilir değildir.
Hedef 6.2.5: 2018 yılında Gaziemir ilçesini tanıtan kültür yayınlarının tasarımı, basımı ve dağıtımı yapılacak.	Talebi karşılama oranı (%)	Talebi karşılama oranından ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Bu sebeple gösterge net ve anlaşılabilir değildir.
Hedef 7.1.17: 2018 yılında Sarnıç Cumhuriyet Meydanı düzenlenecek.	Vatandaş memnuniyeti (%)	Vatandaş memnuniyetinden ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Vatandaşın hangi

www.balioglu.net

		faaliyetten memnuniyet duyacağı ifade edilmelidir. Bu sebeple gösterge net ve anlaşılabilir değildir.
Hedef 7.4: Gaziemir'de ruhsatsız yapılaşmayı önleyici tedbirler alarak, imar mevzuatına uygun, planlı ve sağlıklı kentleşme sağlanacak. (kentsel dönüşüm)	Hakediş sayısı (adet)	Hakediş sayısından ne kastedildiği tam olarak anlaşılmamaktadır. Bu sebeple gösterge net ve anlaşılabilir değildir.

Kamu idaresi cevabında; "* Belediyenin tanıtım materyalleri basım işi için bir hedef belirlenmiş olup, bu hedefin göstergelerinde biri basım adedi iken diğer gösterge olarak ta bu materyallerin ilgililer tarafından talep edildikleri de düşünülerek bunun karşılanma düzeyinin de ölçülmesi hedeflenmiştir. Bu yönü ile göstergenin net ve anlaşılır olduğu değerlendirilmektedir.

* Sahipsiz hayvanlara ilişkin olarak doğal yaşam merkezi oluşturulması bir süreci ifade etmektedir. 2018 yılı içinde doğal yaşam merkezi oluşturulmasına yönelik yer tahsis işleminin yapılması gerektiğinden gösterge bu şekilde ifade edilmiştir.

* Sahipsiz hayvanlara ilişkin olarak belediyenin yürüttüğü faaliyetlerle ilgili vatandaşın öneri ve şikâyetleri alınmakta ve buna yönelik vatandaş memnuniyetinin değerlendirilmesi yapılmaktadır. Bu sebeple, göstergeyi bu şekilde tanımlamanın doğru olacağı değerlendirilmiştir.

* Belediyenin sosyal yardımlarına ilişkin olarak yararlanıcıların geri bildirimleri alınmakta ve buna yönelik memnuniyetleri değerlendirilmektedir. Bu sebeple söz konusu göstergenin bu şekilde tanımlanmasının doğru olacağı değerlendirilmektedir.

* Belediyenin kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin bir kısım anketlerde vatandaş memnuniyeti ölçülmekte ve buna yönelik gerekli değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu sebeple söz konusu göstergenin bu şekilde tanımlanmasının doğru olacağı değerlendirilmektedir.

* Belediye tarafından düzenlenen Ulusal ve Uluslararası Çocuk Şenliğine kardeş belediyelerin katılım sıklığının ölçümü sebebiyle "Ortalama Katılım Sıklığı" göstergesinin doğru bir gösterge olarak tanımlandığı değerlendirilmektedir.

* Gaziemir İlçesini tanıtan materyallere talep ile bu talebi karşılama düzeyi ölçülmeye

www.balioglu.net

çalışılmıştır. Bu sebeple söz konusu göstergenin bu şekilde tanımlanmasının doğru olacağı değerlendirilmektedir.

* Sarnıç Cumhuriyet Meydanının düzenlenmesinden vatandaşın memnuniyetinin ölçülmesi düşünüldüğünden söz konusu göstergenin bu şekilde tanımlanmasının doğru olacağı değerlendirilmektedir.

* İnşaatların yapımı aşamasında denetim sorumluluğu olan yapı denetim firmaları işlemleri takip edilerek hak ediş raporu tanzim edilmektedir. Bu sebeple hak ediş sayılarının takip edilmesine yönelik "Hakediş Sayısı" adı altında göstergeye yer verilerek göstergenin doğru tanımlandığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak; performans göstergeleri değerlendirilirken performans hedefi ile birlikte değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Vatandaş memnuniyeti, memnuniyet oranı gibi göstergeler ilgili performans hedefinin altında yer aldığından yeterince anlaşılabilir olduğu değerlendirilmektedir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak 1.7.5 nolu Performans Hedefi'nde bahse konu materyallerin basımı ve dağıtımı konusunda herhangi bir vatandaş talebinden bahsedilmediği, bu yönüyle performans göstergesi olarak belirlenen 'talebi karşılama oranı'nın iyi tanımlanma kriterini sağlamadığı düşünülmektedir.

2.1.3 nolu Performans Hedefi'nde prformans göstergesinin 'tahsis işlemi' olarak belirlenmesi sahipsiz hayvanlara ilişkin olarak hangi konularda, nelere ve kime tahsis işlemi yapılacağı konusunda belirsizliğe sebebiyet vermektedir. Bu tahsis işleminden doğal yaşam merkezi oluşturulmasına yönelik yer tahsis işleminin kastedildiği ancak İdare cevabından anlaşılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu göstergenin iyi tanımlanmadığı düşünülmektedir.

6.1.3 nolu Performans Hedefi için belirlenmiş olan 'ortalama katılım sıklığı'ndan hangi kişi ya da kurumların ortalama katılım sıklığının esas alınarak değerlendirme ve ölçüm yapılacağı anlaşılmamaktadır. Ancak İdarece verilen cevaptan ortalama katılım sıklığından kardeş belediyelerin bu etkinliklere katılım sıklığı olduğu anlaşılabilmektedir. Dolayısıyla söz konusu göstergenin iyi tanımlanmadığı düşünülmektedir.

6.2.5 nolu Performans Hedefi'nde bahse konu materyallerin tasarımı, basımı ve dağıtımı konusunda herhangi bir vatandaş talebinden bahsedilmediği, bu yönüyle performans göstergesi olarak belirlenen 'talebi karşılama oranı'nın iyi tanımlanma kriterini sağlamadığı

düşünülmektedir.

7.1.17 nolu Performans Hedefi için belirlenen göstergenin vatandaşın Sarnıç Cumhuriyet Meydanı'nın düzenlenmesi konusunda hangi faaliyetten memnun olup olmadığının ölçülmesi konusu belirsiz olduğundan göstergenin iyi tanımlanmadığı düşünülmektedir.

7.4. nolu Performans Hedefi için belirlenmiş olan 'Hakediş sayısı' göstergesinden neyin anlaşılması gerektiği ancak İdare cevabından anlaşılmaktadır. Dolayısyla bahse konu göstergenin iyi tanımlanma kriterini sağlamadığı düşünülmektedir.

Bununla birlikte İdare cevabında belirtilen hususlar göz önüne alındığında Hedef 2.1.5, Hedef 4.1.1 ve Hedef 6.1.1'de belirlenmiş olan performans göstergelerinin iyi tanımlanma kriterine uyduğu kanaatine varılmıştır.

BULGU 6: Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Performans Hedefleriyle İlgili Olmaması

www.balioglu.net

Maliye Bakanlığınca 2009 yılında hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" başlıklı kısmında performans göstergelerinin, performans hedeflerine ulaşılıp ulaşılmadığını ölçebilecek nitelikte olması gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla performans göstergelerinin performans hedeflerini ölçebilmesi için hedef ile ilgili olması ön koşuldur.

Gaziemir Belediyesi 2018 yılı Performans Programı üzerinde yapılan incelemede, aşağıdaki tablolarda yer alan performans göstergelerinin performans hedefi ile ilgili olmadığı görülmüştür.

Tablo 5: Performans Hedefleriyle İlgili Olmayan Performans Göstergeleri

Performans Hedefleri	Performans Göstergesi	İlgililik Değerlendirmesi
Hedef 1.2.2: 2018 yılında kamu kurum/kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapılarak kentin kültürel, ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sağlayacak 1 hibe	Eğitimden memnuniyet (%)	Gösterge hedef ile ilgili değildir. Hedef 1.2.2'de kentin kültürel, ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sağlayacak hibe projesi almaya ve bunun için projeler yapmaya vurgu yapılmaktadır. Ancak "Eğitimden memnuniyet" göstergesi hedefle ilgili

projesi alınacak ve personele eğitim verilecek.		değildir. Söz konusu göstergeyle hedefi ölçmek mümkün değildir.
Hedef 6.1: Kültür ve sanat alanında gerçekleştirilecek ulusal ve uluslararası etkinliklerde katılımcı anlayışı güçlendirerek ilçemiz ege bölgesinin kültür ve sanat merkezi haline getirilecek.	Kurulan ticari ilişki sayısı (adet)	Gösterge hedef ile ilgili değildir. Hedef 6.1'de ilçenin ege bölgesinde kültür ve sanat merkezi haline gelmesi amacıyla ulusal ve uluslararası etkinliklerin gerçekleştirileceği vurgulanmaktadır. Ancak " Kurulan ticari ilişki sayısı" göstergesi hedefle ilgili değildir. Söz konusu göstergeyle hedefi ölçmek mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında; "1.2.2 AB Hibe ve Fonlarından destek sağlayabilmek için proje oluşturulması önemli bir aşama olup, bu projenin kamu kurum/kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde yapılması yanında kurum personelinin de proje hazırlama konusunda yeterli eğitime sahip olması gerekmektedir. Ancak, personele eğitim verilmesi yanında bu eğitimden personelinde yeterince yararlanması önem arz etmektedir. Eğitimden memnuniyet düzeyi ölçülerek bunun değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

6.1.6 Kardeş Belediyeler ile kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve ilçemizde yaşayan vatandaşlarımıza ve kursiyerlerimize önemli gün ve haftalarda tarihini ve kültürünü tanımalarına yönelik gezilerin düzenlenmesinin yanında kurulan ticari ilişkilerin de önemli olduğu düşünüldüğünden söz konusu göstergenin uygun olacağı değerlendirilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında her ne kadar 1.2.2 nolu Performans Hedefi'ndeki AB hibe ve fonlarından destek sağlayabilmek için proje oluşturulmasının önemli bir aşama olduğunu, bu projenin kamu kurum/kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde yapılması yanında kurum personelinin de proje hazırlama konusunda yeterli eğitime sahip olması gerektiğini, personele eğitim verilmesi yanında bu eğitimden personelin de yeterince yararlanmasının önem arz ettiğini, eğitimden memnuniyet düzeyi ölçülerek bunun değerlendirilmesinin sağlanmasının gerekliliğini ifade etse de eğitimden memnuniyet oranını ile Hedef 1.1.2' deki kentin kültürel, ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sağlayacak 1 hibe projesi alınması arasında doğrudan bir ilgililik kurulamamıştır. Çünkü söz konusu hedefte kentin kültürel, ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sağlayacak hibe projesi alınması ve bunun için projeler yapılmasına vurgu yapılırken gösterge olarak verilecek eğitimden memnuniyet oranının belirlenmesi hedef ile gösterge arasındaki ilgiyi sağlayamamıştır.

www.balioglu.net

6.1.6 nolu Performans Hedefi ile bu hedefe ilişkin Performans Göstergesi arasında ilgililik değerlendirmesi yapılırken kurulan ticari ilişki sayısı ile ilçedeki kültür ve sanat alanında gerçekleştirilecek ulusal ve uluslararası etkinliklerde katılımcı anlayışının güçlendirilmesi ve İlçe'nin Ege Bölgesi'nin kültür ve sanat merkezi haline gelmesi arasında yeterli ilgililik seviyesinin olmadığı görülecektir. Zira ulusal ve uluslararası etkinliklerde katılımcı anlayışının güçlendirilmesi turizm bilinci ve toplumsal kültürle ilgili bir husustur. Dolayısıyla Performans Hedefi ile Performans Göstergesi'nin ilgili olmadığı düşünülmektedir.

BULGU 7: Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Hedeflerinin Stratejik Hedeflerle İlgili Olmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" başlıklı kısmında performans hedeflerinin stratejik amaç ve hedefler ile ilgili olması gerektiği ifade edilmiştir.

Gaziemir Belediyesi 2018 yılı Performans Programı üzerinde yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda yer alan performans hedeflerinin stratejik hedefler ile ilgili olmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Tablo 6: Stratejik Hedeflerle İlgili Olmayan Performans Hedefleri

Stratejik Hedefler	Performans Hedefleri	İlgililik Değerlendirmesi
Hedef 1.5: Mali hizmetlerde etkili yöntemler geliştirerek, vergi gelirlerinde tahakkuk oranı artırılacak.	**Hedefi 1.5.1:** 2018 yılında tahsil edilemeyen belediye vergi gelirlerinin tahsilatına yönelik takip işlemleri yapılarak tahsilat oranı artırılacak.	"Mali hizmetlerde etkili yöntemler geliştirerek, vergi gelirlerinde tahakkuk oranı artırılacaktır" hedefi verginin tahakkukuna vurgu yapmaktayken performans hedefinde verginin tahsilatından bahsedilmiştir. Bu sebeple Performans hedefi Stratejik hedefle ilgili değildir.
Hedef 2.1: Sahipsiz hayvanlara yönelik koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetleri geliştirilecek ve	**Hedefi 2.1.1**: 2018 yılında çevre sağlığının korunmasına yönelik ilçe sınırları içinde ölen sahipli ve sahipsiz hayvanların bertarafı sağlanacak.	"Sahipsiz hayvanlara yönelik koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetleri geliştirilecek ve hayvan sevgisi yaygınlaştırılacaktır" hedefi hayvanların korunması,

hayvan sevgisi yaygınlaştırılacak		tedavi edilmesi ve hayvan sevgisine vurgu yapmaktayken performans hedefinde ölen hayvanlardan ve hayvanların bertaraf edilmesinden bahsedilmiştir. Bu sebeple Performans hedefi Stratejik hedefle ilgili değildir.

Kamu idaresi cevabında; "1.5 Vergilendirmeden 3 aşamadan bahsetmek mümkündür. Bunlar; tarh, tahakkuk ve tahsil aşamalarıdır. Stratejik hedefte bu aşamaların ilkine yer verilmiş iken performans hedefinde ise vergilendirmenin son aşamasına odaklanılmıştır. Bu yönü ile performans hedefinin stratejik hedefle ilgisiz olduğunu söylemenin mümkün olmayacağı değerlendirilmektedir. Nitekim Stratejik Plan ve 2018 Yılı Performans Programında performans hedefi olarak (1.5.2 ve 1.5.3) tahakkuk ve buna bağlı tahsilat oranlarının artırılmasına yönelik göstergeler konulmuştur. Bu nedenle göstergelerin hedefle uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

2.1: Başıboş hayvanların vatandaşlara zarar vermesini önlemek yoluyla İlçenin huzurlu ve güvenli hale getirilmesi önem arz etmektedir. Yapılan anket sonuçları ve ALOVET (Veterinerlik İletişim Numarası) yolu ile vatandaşlardan gelen talep ve beklentiler değerlendirilerek söz konusu göstergenin ölçüm aracı olabileceği değerlendirilmiştir. Ayrıca çevre sağlığı ve düzeninin korunmasına yönelik olduğu da değerlendirildiğinde bu stratejik hedef altında ölen hayvanlarında bertarafının yer alması gerekli bir unsur olarak değerlendirilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin 'Tanımlar' kısmında Performans Hedefi'nin kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedefler olduğu belirtilmiştir. Buna göre her bir Performans Hedefi'nin amacı bir Stratejik Hedef'e ulaşmak olmalıdır. Yani Performans Hedefi'nde belirlenen hedefler Stratejik Hedef'in gerçekleşmesine katkı sunmalıdır. İdarenin 1.5 nolu Stratejik Hedef'i vergi gelirlerinde tahakkuk oranının arttırılması iken, 1.5.1 nolu Performans Hedefi 2018 yılında tahsil edilemeyen belediye vergi gelirlerinin tahsilatına yönelik takip işlemlerinin yapılarak tahsilat oranının artırılmasıdır. Halbuki söz konusu Performans Hedefi, Stratejik Hedef'te ifade edilen tahakkuk oranının arttırılması yönünde ne gibi çalışmalar yapılabileceği yönünde olmalıdır.

Yani İdare bu tahakkuk oranının arttırılması amacı yönünde ne gibi çalışmalar yapılabileceğine ilişkin bir Performans Hedefi değil, tahakkukun sonraki aşaması olan vergi tahsilatlarının arttırılmasını Performans Hedefi olarak belirlemiştir. Zaten vergi kanunları açısından verginin tahsili, tahakkuktan sonra gelen bir aşama olduğundan dolayı vergi tahakkukların arttırılması şeklinde belirlenmiş Stratejik Hedef için konulmuş tahsilatların arttırılması şeklindeki bir Performans Hedefi birbiri ile ilgili olmayacaktır.

2.1.1 nolu Performans Hedefi'nde 2018 yılında çevre sağlığının korunmasına yönelik ilçe sınırları içinde ölen sahipli ve sahipsiz hayvanların bertarafının sağlanması yoluyla 2.1 nolu Stratejik Hedef'te belirlenmiş sahipsiz hayvanlara yönelik koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinin geliştirileceği ve hayvan sevgisinin yaygınlaştırılacağı hedefine ulaşmanın mümkün olmayacağından söz konusu hedeflerin birbiri ile ilgili olmadığı düşünülmektedir. Zira Stratejik Hedef'teki vurgu sahipsiz hayvanlara yönelik koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinin geliştirileceği yönündeyken, Performans Hedefi'ndeki vurgu çevre sağlığının korunması yönündedir.

www.balioglu.net

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 8: Faaliyet Raporunda, Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmemesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Faaliyet raporları" başlıklı 41'inci maddesinde idare faaliyet raporunun ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında ise performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verileceği hususu düzenlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde idarelerin hazırlayacağı faaliyet raporlarının performans bilgileri başlığı altında stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumuna ve bu hedef ve göstergelerde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir.

Gaziemir Belediyesinin 2018 Yılı Faaliyet Raporu'nun incelenmesinde performans bilgileri başlığı altında stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine yer verildiği halde, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Performansın izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik Faaliyet Raporlarının 'Performans Sonuçları Tabloları' ile 'Performans Sonuçlarının Değerlendirmesi' kısımlarında sapmaların nedenlerine yönelik genel bir değerlendirme yapılmaktadır. İzleme ve Değerlendirme Sistemine yönelik belediyelerde standart bir uygulama bulunmamaktadır. Bu çerçevede Belediye Stratejik Planının ve Performans Programının İzlemesi ve Değerlendirilmesi ile ilgili bir çalışma yürütülmesi Strateji Geliştirme Müdürlüğünün hedefleri arasında bulunmakta olup, yeni program döneminde bu husus ele alınacaktır. Ayrıca diğer kurumların uygulamalarına bakıldığında, performans göstergelerinin sapmalarının ayrı ayrı değerlendirilmediği ve genel bir değerlendirme yapıldığı, bu konuya yönelik standart bir uygulamanın bulunmadığı görülmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında, Faaliyet Raporu'nun 'Performans Sonuçları Tabloları' ile 'Performans Sonuçlarının Değerlendirmesi' kısımlarında sapmaların nedenlerine yönelik genel bir değerlendirme yapılmakta olduğu belirtilse de bu değerlendirme İdarece de belirtildiği üzere genel bir değerlendirmedir. Faaliyet raporlarının performans bilgileri başlığı altında stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumuna ve bu hedef ve göstergelerde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilen bir değerlendirme niteliğinde değildir. Dolayısıyla İdarenin Performans Programı'nda yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumuna ve bu hedef ve göstergelerde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer vermesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Öte yandan bulgu konusu hususa ilişkin olarak Belediye Stratejik Planı'nın ve Performans Programı'nın izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili bir çalışma yürütülmesi Strateji Geliştirme Müdürlüğünün hedefleri arasında bulunmakta olduğu, yeni program döneminde bu hususun ele

www.balioglu.net

alınacağı ve bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net